

เสวนา 08

“องค์กรสาธารณประโยชน์กับวิถีชีวิต”

HATCH - U
PROJECT

HATCH - U

PROJECT

เสวนา 08

“องค์กรสาธารณสุขประโยชน์กับวิถีชีวิต”

มะขามป้อม

จุน

แก้ว

ดริม

เน็ต

ดิว

ฟิน

เต่า

ปาน

บับเบิล

แม่่ว

จิง

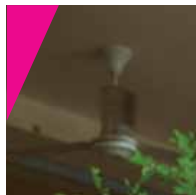
ที้

แก๊ง

เต้

ท้อป

หยิน

กิจกรรม Hatch-U

เสวนา 08

“องค์กรสาธารณสุขประโยชน์กับวิถีชีวิต” มะขามป้อม

วันอังคารที่ 1 ธันวาคม 2552

สถานที่ มูลนิธิสื่อชาวบ้าน มะขามป้อม ศูนย์เชียงดาว จ.เชียงใหม่

วิทยากร

พี่จ๋อน - ปองจิต สรรพคุณ

พี่หมีวย - ญาดา เกรียงไกรวุฒิกุล

พี่ปุ๋ย - สุรารักษ์ ใจวุฒิ

พี่ต้อม - สุธารัตน์ ลินนง

และพี่มน พี่ก๊ก พี่เบิร์

ผู้เข้าร่วมเรียนรู้

1. หยิน - น.ส.ธนาลัย พูลศิริ

2. เต่า - นายภควัต ทวีปวรเดช

3. ปาน - น.ส.นันทพร สุทธิพงษ์ไกวล์

4. เต้ - นายจิรัสย์ รัฐวงศ์จิรกุล

5. กี้ - น.ส.สิรวดี ภควลีธร

6. จิง - น.ส.พรพิมพ์ แซ่ลิ้ม

7. ดิว - น.ส.ปัทมปาณี สมัครการ

8. ฟิน - นายณัฐดนัย บุตรา

9. เน็ต - น.ส.ธันธิมา สุวรรณถาวรกุล

10. บับเบิล - น.ส.ประภาพัชร์ ชุมหวารากรณ์

11. ท้อป - นายณัฐวัฒน์ สีระเลิศธรรม

12. แม่่ว - น.ส.สุทธิพร เรื่องฤทธิศักดิ์

13. แก๊ง - นายโชคนธิ คงชุม

14. แก้ว - น.ส.ธันนดา เทพสิงห์

15. ดริม - นายปฐวี อินทรอภัยพงษ์

16. จุน - น.ส.ชรินทร์ ขุนขำ

แนะนำตัว

ลุงอ้อย วันนี้ถึงพรุ่งนี้เราก็จะได้รู้จักกับกลุ่มคนประหลาด (หัวเราะ) เขาบอกลุงมาอย่างนั้นนะ กลุ่มคนประหลาดๆ (หัวเราะ)

พี่หมว สตีไม่คอยดีค่ะ

ลุงอ้อย ที่มาอยู่ตรงนี้ก็แล้วก็ตามทำกิจกรรม จะเป็นกิจกรรมอะไร เดี่ยวเราก็คงฟังเอาเองนะครับ แต่ลุงจะแนะนำก็คือว่า ไม่ใช่คนในพื้นที่แล้วก็ตามทำอะไรที่ไม่ใช่ธุรกิจ มาทำกับเยาวชนกับเด็กกับชุมชน แล้วก็มาสร้างคอมมูนิตี้ (community / ชุมชน) ตัวเองให้ชาวบ้านได้เห็นรูปแบบอะไรอย่างนี้อยู่ ก็มีตั้งแต่เอาตัวเองมาทำงาน แล้วก็สร้างที่อยู่อาศัยในลักษณะที่เราเห็น อะไรเกิดขึ้น หลังจากที่เขามาอยู่แล้ว ก็ฟังจากเขาจนครบ ทำไมเขาถึงมาอยู่ก็ฟังจากเขาอีกทีนึง ลุงทำได้อย่างเดียวคือให้พวกเราแนะนำตัวก่อน ให้เจ้าบ้านรู้จักก่อนนะ เริ่มจากหนูก่อน

ปาน สวัสดิ์ค่ะ ปานค่ะ มาจากการโรงแรม ศิลปากร ปี 2 ค่ะ

เก้ง สวัสดิ์ครับ ชื่อเก้งครับ เรียนชีววิทยาเชิงอนุรักษ์ มหาลัยมหิดลครับ ปี 2

บับเบิ้ล สวัสดิ์ค่ะ ชื่อบับเบิ้ลค่ะ เรียนเทคโนโลยีชีวภาพ ชั้นปี 2 จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังค่ะ

แก้ว สวัสดิ์ค่ะ ชื่อแก้วค่ะ มาจากคณะ ICT ค่ะ สาขานิเทศศาสตร์ ปี 3 ค่ะ มหาวิทยาลัยศิลปากรค่ะ

ฟิน ลิมเอกไปรีเปลา (หัวเราะ)

แก้ว มั่นยาวค่ะๆ

จูน สวัสดิ์ค่ะ ชื่อจูนนะคะ มาจากคณะ ICT ศิลปากร สาขานิเทศ เอกวารสาร ปี 3 ค่ะ

ดิว สวัสดิ์ค่ะ ชื่อดิวค่ะ มาจากคณะวิทยาศาสตร์ สาขาธรณีวิทยา คณะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยค่ะ

ฟิน สวัสดิ์ครับ ชื่อฟินครับ มาจากมหาวิทยาลัยศิลปากรครับ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และระบบคอมพิวเตอร์ครับ

เต่า สวัสดิ์ครับ ชื่อเต่าครับ ภาษาศาสตร์ มหิดล ครับ

แม้ว สวัสดิ์ค่ะ ชื่อแม้วค่ะ เรียนวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ

เน็ด สวัสดิ์ค่ะ ชื่อเน็ดค่ะ มาจากคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค่ะ

ท็อป สวัสดิ์ครับ เรียนการทูตอยู่ที่วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดลครับ

หยิน สวัสดิ์ค่ะ ชื่อหยินค่ะ เรียนวิทยาศาสตร์ มหิดล สาขาชีววิทยา ค่ะ

จิง จิงค่ะ เรียนนิติศาสตร์ รามคำแหงค่ะ

กี้ สวัสดิ์ค่ะ ชื่อกี้ เรียนคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ค่ะ

ดริ่ม สวัสดิ์ครับ ชื่อดริ่มครับ เรียนภาควิชาศิลปะการละคร อักษร จุฬาฯ ปี 2 ครับ

เต้ สวัสดิ์ครับ ชื่อเต้ เรียนทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรม ม.กรุงเทพครับ ปี 4 ครับ

ลุงอ้อย ที่นี้พี่ พี่ฝ่าย

พี่ฝ่าย สวัสดิ์ค่ะ ชื่อฝ่ายค่ะ เป็นพี่เลี้ยงโครงการนี้ค่ะ

พี่ซัง สวัสดิ์ค่ะ ชื่อซัง เป็นเจ้าหน้าที่ประสานงานของมูลนิธิฯ ค่ะ

พี่ปัด สวัสดิ์ค่ะ ชื่อปัดนะคะ เป็นสถาปนิกเหมือนกันค่ะ

พี่แอม ชื่อแอมค่ะ เป็นฝ่ายผลิตสื่อของมูลนิธิฯ ค่ะ

พี่เอม เอมค่ะ เป็นผู้จัดการโครงการตีแคมป์ค่ะ

พี่หนิง หนิงค่ะ ผู้จัดการโครงการ Hatch-U ค่ะ

พี่ฝน ฝนค่ะ ดำเนินกิจกรรมตีแคมป์ค่ะ

พี่แบด สวัสดิ์ค่ะ ชื่อแบดค่ะ ก็เป็นสถาปนิกด้วยค่ะ

พี่จำ สวัสดิ์ค่ะ จำค่ะ เป็นสถาปนิกด้วย

พี่หมว ยินดีที่ได้รู้จักทุกคนนะคะ อาจจะจำชื่อไม่หมด แต่ยังไงๆ ก็พยายาม พี่หมวนะคะ พี่เป็นผู้จัดการของมูลนิธิฯ ค่ะ ทำทุกอย่างค่ะ ทั้งที่ศูนย์เชียงดาวแล้วก็กรุงเทพฯ

พี่ปุย พี่ปุยค่ะ เป็นเจ้าหน้าที่อยู่ที่ศูนย์เชียงดาว จะมีทำงานชุมชนค่ะ

พีมน ชื่อมนคะ เป็นฝ่าย document อยู่ที่ศูนย์เชียงดาวคะ

พีทนาย คะ ก็เริ่มเลยเนอะ

พีปุย เงินนะเนี่ย (หัวเราะ)

พีทนาย เงินนะเนี่ย จริงๆ แล้ว เมื่อวานนี้ พยายามให้น้องเขาตัดตัวงานที่เกิดขึ้นที่ศูนย์ฯ อย่างที่ลุงอ้อยแนะนำไปว่า พวกเราเป็นพวกกลุ่มคนที่แปลกๆ บ้างๆ บ้างๆ คือตรงนั้นเดี๋ยวคงคุยกันว่า ทำไมอยากมาอยู่ที่นี้อะไรอย่างนี้ ที่คิดว่าคงมีคำถามมาก คำว่า “แปลก” คือยังไงอะไร ให้ดูกิจกรรมก่อนแล้วกัน กิจกรรมที่พีทนายจะให้ดูอันแรก คงจะเป็นเอาใกล้เคียงที่เรากำลังจะขึ้นชุมชนก่อนนะ แล้วก็แนะนำให้เห็นภาพของปางแดงก่อน ซึ่งปางแดงเป็นพื้นที่ที่พีปุยเป็นคนดูแลแล้วก็เป็นคนทำกิจกรรมกับน้องๆ แล้วก็ชาวบ้านในชุมชนตรงนั้นด้วย

สมัยก่อน ปางแดงเป็นพื้นที่ที่เคยเจอปัญหาเรื่องการโดนจับกุมมาหลายครั้ง แล้วศาลก็พิพากษาว่า คือคดีของเขา...ถ้าพูดให้มันอัปเดตหน่อยก็คือพวกไม่มีสัญชาติ พวกไร้สัญชาติ พวกอพยพเข้ามา ตอนนั้นกำลังที่อปิดเรื่องสัญชาติ เขาก็เหมือนกับโดนชวนเข้ามาเพื่อมาใช้แรงงาน มาเป็นลูกจ้าง แล้วก็โดนทิ้งอยู่ในที่ของชาวบ้านที่มีสิทธิครอบครอง แต่ว่าเขาก็โดนข้อหากรณีบุกรุกเขตป่าสงวน แล้วก็โดนจับกุมตอนเมื่อปี 41

พีปุย โดนจับกุม 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 ปี 32 ครั้งที่ 2 ปี 41 แล้วก็ครั้งสุดท้ายเมื่อปี 47 จับกุมในลักษณะล้อมหมู่บ้านจับ ตอนเช้าตีห้า ตำรวจ ทหาร อส.อะไรเต็มไปหมดเลย ล้อมหมู่บ้าน จับผู้ชายเข้าคุกไปอะไรแบบนั้น อย่าย่าเพ็งหุดหู่ ใจเย็นๆ (หัวเราะ)

พีทนาย แล้วช่วงหลัง พอมะขามป้อมย้ายมาที่นี่ เราได้ไปทำกิจกรรมกับเด็กๆ ได้ไปตอนที่เขาโดนจับกุมตอนปี 41 พี่กับพีจอนได้มาร่วมงานกับเขา เขาจะเปิดเวทีเสวนา เวทีประชาคมนี้แหละ เกี่ยวกับเรื่องกรณีตรงนี้ พี่กับพีจอนมาร่วมก็เลยรู้สึกว่ายากทำอะไรสักอย่างนึงเพื่อเขา แล้วพอตีประจวบเหมาะอย่างนึง ตรงที่เรามาซื้อที่ดินตรงนี้ เราก้เลยมาตั้งกลุ่มของเรา แล้วเราก็ไปทำงานกับเขาด้วย ทำงานตรงนั้นเราก้พยายามช่วย ก็หลายส่วนหลาย

ภาคีมีการร่วมมือร่วมใจกัน หลังสุด ศาลตัดสินออกมาว่าคดีตรงนี้ไม่มีทางชนะ หนึ่งเขาไม่มีสัญชาติ สองถ้าเกิดมีการจับกุมอีกเขาก็ต้องโดนแน่ เพราะเข้าไปอยู่ตรงนั้นเป็นเขตป่าจริงๆ เลยยื่นข้อเสนอมาว่าน่าจะมีการเช่าซื้อใหม่ เช่าซื้อที่ดินผืนนึงเพื่อให้เขาย้ายไปตั้งเป็นชุมชน ขณะเดียวกันเมื่อเราซื้อที่ดินตรงนี้แล้วก็ย้ายชุมชนไปแล้ว ก็มีการดำเนินการเรื่องสัญชาติให้กับเขาด้วย พูดกันไปเราก้หวังว่าระยะยาวต่อไปในอนาคต ก็พยายามทำเรื่องสัญชาติให้ไ้ไ้ให้มากที่สุด มีการระดมทุนแล้วก็ไปซื้อที่ดินที่เราจะไปวันนี้นะคะ มีการจัดตั้งหมู่บ้าน ณ ปัจจุบันนี้ เดี่ยวจะฉายให้ดูก่อนว่าเป็นยังไง สภาพหมู่บ้านเขาเป็นยังไง เป็นรายการพันแสงรุ่ง ที่มาทำเกี่ยวกับเรื่องดาระอั้ง

พีปุย เผ่าที่เราจะได้ดูเนี่ยชื่อว่าเผ่าดาระอั้ง เคยได้ยินกันรึเปล่าสวยมาก

(ดูวิดีโอจากรายการพันแสงรุ่ง ชีวิตและความหวัง ดาระอั้ง ปางแดง)

พีทนาย ก็ประมาณนี้เนอะ คร่าวๆ ก่อนเดี๋ยวจะไปสัมผัสของจริง

พีปุย มีคำถามอะไรไหมคะ ...นิง (หัวเราะ)

ลุงอ้อย ก็ไปสัมผัสของจริงนะ

พีทนาย ไปสัมผัสของจริง

ลุงอ้อย ก่อนไป ลุงอยากจะทำสื่อสารกับพวกเรานิดนึง เมื่อเข้าเราก็ไปดูชนเผ่าเหมือนกัน แต่เขาอาจเป็นชนเผ่าที่ไม่ได้เจอความเจ็บปวด แต่อันนี้เขาเจอมาอันแรกคือถูกไล่มาจากพม่าใช้ไหม แล้วก็มาเจอสถานการณ์ข้างในที่เขาคิดว่าน่าจะเป็นที่ปลอดภัย ก็อาจจะสับสนแหละ โดยส่วนตัวของลุงเอง การไปดูต้องเข้าใจนิดนึง ไม่ใช่เราไปดูเขาเหมือนสิ่งของนะ เราต้องมีอะไรอยู่ในใจสักอย่าง เหมือนเราไปเยี่ยมญาติ ไม่ใช่ว่าเขาถูกจับกุมขังแล้วเราไปเยี่ยมเขา ไม่ใช่อย่างนั้นนะ (หัวเราะ) อะไรสักอย่างนึงที่บอกตัวเองว่าไม่ใช่เรามาคู เพราะหลายครั้งที่ลุงเห็นการไปเยี่ยมไปดูมันไม่ค่อยดีนะ เหมือนอย่างความพยายามของฝ่ายปกครองอยากแก้ปัญหาเรื่องของเยาวชน พาเยาวชนไปดูเยาวชนที่อยู่ในสถานพินิจฯ พวกที่อยู่ในสถานทีนั้นก็มีโอกาสคุยกับลุง ลุงก็ถามเขาว่าอาการแบบนี้ เดี่ยวก็มาๆ แล้วรู้สึกยังไง เขาบอก “พี่ ผมไม่ใช่

สัตว์” เขาบอกอย่างนี้ ไซ้ใหม่ แล้วมันจะยังงังละ เขาก็บอก เขาก็คุยกันเอง นะเหมือนเป็นสิ่งที่ถูกใครมาทักมันเยอะเลยนะ มาดู อันนี้ด้วยความปรารถนา ดีของฝ่ายปกครองอยากจะให้เยาวชนส่วนหนึ่งไม่เป็นแบบนี้ แต่เอากลับไป ดูอย่างนี้แล้วคนที่ถูกดูจะเป็นยังงัง เขาบอกว่า “พี่ ผมชักว่าวให้มันดูเลย” เขาพูดกับเราอย่างนี้ เราารู้เลยว่าเขาเจ็บ เจ็บแล้วเจ็บอีกๆ การที่เขาไปเป็น คนที่ตกอยู่ในสภาพที่ต้องถูกจับกุม ก็คงไม่มีใครปรารถนาที่จะให้ชีวิตมัน เลวร้ายขนาดนั้นอะนะ แต่ด้วยปัจจัยอะไรก็ไม่ได้ทำให้เป็นแต่ว่าเป็นแล้ว เนี่ยเหมือนกับด้วยความอะไรก็ไม่รู้แหละ เหมือนถูกซ้ำเติมอีกทีหนึ่ง โดยฝั่ง ที่เป็นฝ่ายอยากจะทำปัญหาเขาคิดแบบนี้ ลุงเอาประโยคนี้ไปคุยให้เขาฟัง เขาก็เลยเลิกพาเด็กไปดู พาเยาวชนไปดูเยาวชนที่อยู่ข้างใน แต่ว่าเขาก็ไม่เคยคิดเหมือนกันว่า เขาก็เลยเป็นคนที่รู้สึกผิด ซึ่งมันลบไม่ได้แล้วไซ้ใหม่ เล่าให้ฟัง เพราะว่าเวลาเราไปดูอะไรสักอย่าง เราควรระวังทำที่ ลุงไม่มีคำที่จะอธิบายความรู้สึกนั้นหรอก แต่เล่าเหตุการณ์ให้ฟังว่าไม่ใช่ไปดูหลินปิงอะ ไรอย่างนั้นนะ (หัวเราะ) เขาเป็นคนนี้แหละ ที่นี้เราอาจจะไปเยี่ยมเยียนนะ ต้องทำความรู้จักกับตัวเองนะเวลาไปนะ บางทีด้วยพฤติกรรมของเราเหมือน นักท่องเที่ยว บางทีเราไปก็ อ๋อ เขาอาจจะรู้สึกว่าเขาถูกดู หรือบางทีเรา ดูเขาแบบดูผ่านเหมือนสินค้า มันเป็นไปได้เพราะว่าเรามีพฤติกรรมคุ้นชิน กับแบบนี้ ไม่ทันระวังตัว แต่พอดีเป็นเรื่องของชีวิตแล้ว เป็นชีวิตที่เคยเจ็บ มากมาก่อน ก็ต้องฝากพวกเราระวังเรื่องนี้นะครับ พฤติกรรมไม่รู้จะยังงัง นะ โดยภาพก็เหมือนเราไปดู แต่อาจจะโดยคำพูดหรือเปล่าไม่รู้ ที่จะช่วยให้ความรู้สึกมันดีขึ้น โดยทัศนคติของตัวเอง แต่ไม่รู้จริงๆ เขาจะเป็นยังงังก็ ไม่ทราบได้นะ (หัวเราะ)

พี่หมี ที่ข้างบนไซ้ใหม่คะ

ลุงอ้อย ครับ

พี่หมี จริงๆ เขาก็เหมือนพวกเรานี้แหละคะ ทุกกลุ่มที่ขึ้นไป แล้วเราจะ ให้ดูอันนี้ก่อน คือให้รู้ถึงข้อมูล แต่ไม่ได้ให้ไปเก็บข้อมูลไปอะไรต่อ เหมือน กับเราเป็นคนเมืองที่เราอยากจะทำอะไรอะมากกว่า เราเป็นเพื่อนเขาอะคะ เหมือนเพื่อนไปเยี่ยมเยียน คนที่ตกทุกข์ได้ยากมาก่อนหน้านี้ แล้วก็เหมือนมี

คนกลุ่มที่ขึ้นไปเพื่อเป็นเพื่อน เป็นกำลังใจให้กับเขาต่อตรงนั้น ที่นี้ จะขึ้นไป วิธีการให้กำลังใจของเราคือเราก็มีกิจกรรม คือเรามีครุภูมิปัญญาอยู่ ถ้าเกิด อย่างคนเมืองไปเรียนศิลปะของเขา เขาจะรู้สึกดีใจมาก รู้สึกภูมิใจ รู้สึกว่ามี คนสนใจเขาด้วย สิ่งที่เขาทำอยู่มีคุณค่า เหมือนกับเราไปเพิ่มคุณค่าให้กับเขา ตรงนั้น คือถ้าขึ้นไป อยากให้เป็นเพื่อนเป็นลูกเป็นหลานขึ้นไปเยี่ยมเยียน หรือเป็นพี่ของเด็กตัวเล็กๆ จะมีอยู่เยอะมากเลย เดียวขึ้นไปตรงนั้น ไปเดิน เทียวในหมู่บ้านไปทักทายไปอะไร

พี่ปุ๋ย สบายๆ ค่ะ

ลุงอ้อย ให้ลองนึกภาพนะ แล้วอีกอันที่ลุงอยากจะทำคือสื่อสารกับพวกเราด้วย ว่า เรื่องของป่าไม้พอเรามีกฎหมายป้องกันหรือจัดการกับป่าไม้ไซ้ใหม่ เหตุ ที่ทำให้เกิดการเข้าไปในพื้นที่ที่บอกว่าต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย มีหลายเหตุ ด้วยกัน แต่อันนี้ตัวเองก็ไม่ว่าหรอกนะ ว่าการที่เข้าไปอยู่ตรงนั้น กลายเป็นผู้ บุกรุก ถูกบอกให้เป็นตามที่ถูกกฎหมายกำหนด ก็เป็นประเด็นหนึ่งที่เราลองเอา ไปเป็นข้อมูลเอาไว้วันะ มีหลายกรณีในบ้านเราที่กลายเป็นผู้บุกรุกไปแล้วฝ่าย เจ้าหน้าที่เขาก็มีหน้าที่ปฏิบัติตามหน่วยเหนือขึ้นไป เขาก็ทำตามนั้น เพราะ ฉะนั้นกฎหมายมันก็เป็นกฎหมายนะครับ ไม่ใช่เป็นจริยธรรมอะไรพวกนี้ มันก็ตัดสินคนไปแล้วแต่ ก็เป็นกรอบหนึ่งที่เรามาทางออกอื่นไม่ได้ ก็ต้องตาม นั้นไป เอาเป็นว่าเราก็จะมีอีกแหล่งหนึ่งที่เราจะรับรู้หรือจะไปเรียนรู้นะครับ

ลุงอ้อย เราแบ่งกันเลยไหม

พี่หมี หรือแบ่งกันเลยไหม

พี่ปุ๋ย เราจะมีอยู่ 3 อย่างให้เรียนคะ อันที่หนึ่งคือ รำดาบ อันที่สองเป็น ร้องเพลง อันที่สามเป็น สานตะแหวล ไม่รู้เคยเห็นรีเปล่าที่กันผีเป็นไม้ไผ่ที่ กลมๆ ใครชอบอะไรก็เลือกเอาแบ่งเป็น 3 กลุ่มเลย

ลุงอ้อย เราจะมีเวลาอยู่ประมาณ 1 ชม.นะ

พี่ปุ๋ย เขาก็จะมีครุสอนคะ

หมู่บ้านปางแดงนอก

สมาชิก Hatch-U คุยกับชาวตาระอั้ง บ้านปางแดงนอก พูดคุยกัน เรื่องสัญลักษณ์ เครื่องแต่งกายของเผ่าตาระอั้ง

ชาวตาระอั้ง เขาเรียกว่าอะไร นายพรานจับนางคอยเงินเอาไว้ แล้วเขาก็เอาไปตกอัน...วงบาก (บ่วง) นั่นก็จับไว้

พีปิด แสดงว่ามีความเชื่อเรื่องกินรีสิ

ชาวตาระอั้ง ใช่ค่ะ เพราะว่าเชื่อว่าตัวเองเป็นนางคอยเงิน

Hatch-U อืม

ชาวตาระอั้ง ค่ะ เป็นกินรี

พีหนิง แล้วมีประวัติความเชื่อเรื่องนี้ยังไงบ้าง

ชาวตาระอั้ง ก็แบบว่ามัน..ความเชื่อของตัวเอง ตอนนี้ก็กำลังจะทำให้หลายๆ คนเห็นว่า ความเชื่อของตัวเองทำให้ตัวเองมีความสุข แล้วที่เราจะได้อีกอันก็ได้เผยแพร่ให้คนอื่น เราก็มีความสุขที่แบบว่าในตัวเองนะมีความสุข ที่ตัวเองได้เสนอไป ชื่อของตัวเองจริงๆ แล้วก็ประวัติศาสตร์ของตัวเอง ภูมิใจมาก

พีบูย ช่วยเล่าให้ฟังว่าเสื้อผ้าเนี่ยมันแปลว่าอะไร นอกจากหวายที่เอว แปลว่าบ่วงนายพรานแล้ว แต่ละเสื้อีผ้ามีความหมายหมดเลยนะ ต้องดูๆ คุณนางฟ้าเชิญอธิบายค่ะ (หัวเราะ)

ชาวตาระอั้ง อันนี้จะเป็นปีกนะคะ ความจริงจะยาวแต่ว่าเป็นชุดที่เราทำอะไรทำนั้นก็เลยทำให้สั้น ไม่ค่อยสะดวกในการทำงานนะคะ ที่เราทำเป็นของที่ระลึก ที่เราจะมียาง มันจะยาวจะหนักด้วย ผ้าโพกหัวก็ยาวเหมือนกัน

พีหนิง อ้อ จริงๆ มีผ้าโพกหัวอีก

ชาวตาระอั้ง ค่ะ จะประมาณ 2 เมตรกว่า แล้วก็ตรงนี้ก็จะเป็น

พีบูย จุดๆ

ชาวตาระอั้ง ตรงนี้จะเป็นดวงดาว แล้วก็ตรงข้างๆ เนี่ยค่ะ หลากๆ สี

พีหนิง เป็นปักเงินอยู่

ชาวตาระอั้ง ค่ะ ที่จะเป็นรอยด้ายนะคะ

พีหนิง อ้อ เป็นเส้นๆ ค่ะ

ชาวตาระอั้ง ค่ะ เขาเรียกว่าเมฆ

Hatch-U หมายถึงก้อนเมฆใช่ไหมคะ

ชาวตาระอั้ง เป็นเมฆ เป็นอะไรล่ะ เป็นท้องฟ้า

Hatch-U อ้อ

ชาวตาระอั้ง ตรงนี้ก็เหมือนกัน

พีบูย ตรงสีดำๆ นี่เป็นฟ้า มีฟ้า มีดวงดาว แล้วแถบๆ นี่เป็นแบบเขาเรียกว่าอะไร เหมือนขอบฟ้า

ชาวตาระอั้ง เส้นขอบฟ้า แล้วก็จะเป็นเหมือนกับว่าเป็นมงกุฎที่ผู้

หญิงที่จะเป็นนางคอยเงิน เมื่อก่อนจะเป็นมงกุฎที่ใส่หัว แต่ว่าพอดีตัวเองไปอาบน้ำถูกนายพรานจับเอาไว้ ก็เลยไม่ได้ใส่ ก็ถอดเสื้อได้ ก็เหมือนแบบว่าของเมื่อก่อนจะเป็นปีก แต่ว่าของสมัยเรานี้เป็นแค่เสื้อีผ้า

พีหนิง ค่ะ แต่ละส่วนก็เป็นเหมือนสัญลักษณ์แทน

ชาวดาระอั้ง ค่ะ

พี่หญิง แล้วอันที่เป็นเงินๆ ที่เอวล่ะคะ

ชาวดาระอั้ง ตัวนี้ก็ต้องเป็นเงินนะคะ เพราะว่าตัวนี้เป็นหวาย เอ่อ ห่วงของนายพรานจะเป็นตัวนี้ แต่ว่าอันนี้เป็นที่เราถือเพราะว่าเราเป็นนางคอยเงิน เราต้องประดับตัวเองเป็นเฉพะาเงิน ค่ะ

พี่ปุย เขาจะมีถ้าชุดเต็มยศนะ โอ้โห มีเงินเต็มตัวเลย

ชาวดาระอั้ง เป็นเงินทั้งตัว

พี่ปุย มีอะไรแบบเต็มไปหมดเลย

พี่ฝน แล้วสีผ้าถุงที่ใส่ เห็นผู้หญิงจะสีคล้ายๆ กัน

ชาวดาระอั้ง ค่ะ

พี่ฝน อันนี้คือมี...

ชาวดาระอั้ง ก็อันนี้เขาเรียกว่าดาระอั้งแดงนะคะ

พี่ปุย ดาระอั้งแดง ดาระอั้งนี้มีหลายอย่างนะ มีแดง มีดำ มีหลายๆ อย่าง

ชาวดาระอั้ง ดาระอั้งดำ

พี่ฝน แล้วถ้าอย่างผู้หญิงที่แต่งงานแล้วกับไม่แต่งงาน ก็ไม่ได้ต่างกัน

ชาวดาระอั้ง ไม่ต่างกันค่ะ อย่างเดียวกัน

พี่ปุย จริงๆ แล้วผู้หญิงดาระอั้ง เขาจะใส่ผ้าขึ้นถึงอก เหมือนอย่างพี่คนนี้ เหมือนป้าคนนี้นะ ใส่ผ้าขึ้นถึงอก เพราะว่าตอนที่นายพรานจับ เขาว่ายน้ำอยู่

Hatch-U อ้อ

พี่ปุย เขานุ่งกระโจมอกไว้ ไม่ธรรมดาอะ อ้า เปรี้ยวไหม (หัวเราะ) อันนี้นะ

เน็ต อันนี้คนแต่งงานแล้วหรือ ใส่ล่ะ

ชาวดาระอั้ง เมื่อก่อนเป็นของคนแก่ที่ใส่ เพราะว่า

นายพรานนะ มันเป็นเรื่องที่นายพรานจับเราไว้ เป็นหวาย แล้วเราก็ทำแบบโดยไม่ขาดที่นายพรานจับเราไว้ เพราะว่าในการที่เราทำมันทำยาก แล้วใช้เวลาานพอสมควรก็เลย...

พี่ปุย ไอนี่ต้องแซ่ไว้ปิ้งถึงจะได้สีแดง

ชาวดาระอั้ง 12 เดือนถึงจะได้

พี่ฝน อันนี้ไม่ได้ย้อมสี

ชาวดาระอั้ง ไม่ได้ย้อมสีเลยคะ

พี่ปุย คือเอาหวายมา แล้วก็เส้นๆ ตอกพันๆ แล้วก็แซ่ในสมุนไพรหลายอย่าง แซ่ไว้ปิ้งถึงจะได้สีนี้เนอะ

ชาวดาระอั้ง พอ 2 เดือนก็เอามาต้ม ต้มแล้วก็ต้องไปหารากไม้มาอีก

พี่ฝน ขนาดห่วงแต่ละคนไม่เท่ากันใช่ไหมคะ

ชาวดาระอั้ง แล้วแต่ว่า

เน็ต ถ้าอ้วนขึ้นก็ต้องเปลี่ยนใหม่

ชาวดาระอั้ง ค่ะ (หัวเราะ)

เน็ต แล้วผ้าสีขาวละคะ

ชาวดาระอั้ง ผ้า เป็นผ้ามัดเอวคะ มันจะเป็นเข็มขัดของนางฟ้าคะ ต้องเอาผ้ายาวๆ

พี่หญิง จริงๆ ต้องยาวกว่านี้

ชาวดาระอั้ง ค่ะ ยาวกว่านี้

พี่หญิง เป็นเหมือนต้องยาวออกไป

ชาวดาระอั้ง คนโบราณจริงๆ เขาใส่ประมาณ 3 เมตร แต่ว่าเราเห็นว่าเราใส่ดินหน่อยก็ได้ ก็เลยประดับลงมา น้อย หวายคะ ที่เห็นเป็นร้อยๆ ต่อเอา พันตอนที่เราเอามาต้ม พอเราเอามาต้มมันจะ...

เน็ต มันจะลายออกมาเลย

ชาวดาระอั้ง เพราะว่าตอนที่เรามาเข้มนยังม่แแดง เราต้องไปหารากไม้มา

ลุงอ้อย แล้วอันดำๆ นั้นคืออะไร

ชาวดาระอั้ง นี่ก็เป็นหวายเหมือนกันค่ะ

ลุงอ้อย แล้วทาด้วยอะไร

ชาวดาระอั้ง ยางค้ะ ยางรัก

ลุงอ้อย แล้วต้นรักเอามาจากที่ไหน เอายางมาจากไหน

ชาวดาระอั้ง ก็ตามบริเวณแถวนี้ก็มี

ลุงอ้อย มีใช้ไหม แท้ๆ เลย แล้วมีคันบั้งรีเปล่า

ชาวดาระอั้ง บางคนก็แพ้ แต่ว่าคนที่หามาให้เราต้องเป็นคนที่ไม่แพ้

ลุงอ้อย แต่เรามาทำอย่างนี้แล้วไม่เป็นอะไรเลยหรือ

ชาวดาระอั้ง ไม่เป็นอะไรค้ะ

ชาวดาระอั้ง มันจะมีที่บางคนเขาตั้งครรภ์หรือว่าเป็นมีเด็กเล็ก เขาจะไม่ให้อยู่ใกล้ๆ เพราะว่าจะแพ้

ลุงอ้อย แล้วอย่างนี้เรือดอนจะนอนก็ถอดออกหรือ

ชาวดาระอั้ง อืม ไม่ถอดนะค้ะ

ลุงอ้อย ไว้อย่างนี้เลย

ชาวดาระอั้ง นอนแบบนี้ค้ะ

ลุงอ้อย เหรอ

พี่ฝน แล้วไม่นอนทับบี๊แบนหมดหรือ

ชาวดาระอั้ง ก็นอนทับก็ได้ค้ะ มันไม่เป็นไร

พี่ฝน มันไม่เป็นไรหรือ ด้านในมันบุงอะไรไว้ เป็นไม้หรือค้ะ

ชาวดาระอั้ง เป็นไม้ไผ่ค้ะ

เน็ด แล้วเริ่มใส่ตั้งแต่อายุเท่าไรค้ะ

ลุงอ้อย ก็เท่ากับว่าเราก็ไม่ต้องถอดเลยนะซี

บับเบิ้ล แล้วอาบน้ำก็อาบไปเลยหรือค้ะ

ชาวดาระอั้ง บางคนก็เอาออก บางคนก็ไม่เอาออก คือถ้าสมมติว่าเราเจ็บเราก็ไม่ต้องเอาออกก็ได้

ลุงอ้อย คือผมขอดูข้างในไหมได้ไหมครับ

ชาวดาระอั้ง ได้ค้ะ

พี่ฝน นี่พี่ใส่ตั้งแต่อายุเท่าไรค้ะ

ชาวดาระอั้ง เท่าที่พี่จำได้ก็ประมาณ 5 ขวบ

พี่ฝน 5 ขวบ

ลุงอ้อย อ้าว ก็ต้องเปลี่ยนสีอย่างนี้

ชาวดาระอั้ง ต้องเปลี่ยนเรื่อยๆ จนกระทั่งเราโต

เน็ด แล้วนี่นอนก็ใส่หรือค้ะ

ชาวดาระอั้ง นอนก็ใส่ด้วย

พี่ปุ้ย ถ้าเกิดถอดเดี่ยวจะบินหนีกลับไปสวรรค์ เพราะว่าเป็นนางฟ้า (หัวเราะ)

พี่แบด แล้วเกิดเป็นช่วงที่มีน้องล่ะค้ะ

พี่ปุ้ย มีลูก มีลูกแต่ยังง

พี่ฝน ถ้าท้องล่ะค้ะ

ชาวดาระอั้ง ก็ใส่จนค้ะ ถึงจะมีท้องใหญ่เราก็ใส่ เพราะว่าจะปรับระดับออกมานิดนึง ขยายได้ ตรงนี้ขยายได้นะค้ะ เราก็จะเขยิบออกมาแล้วก็ขยาย ส่วนมากผู้หญิงจะมีสองระดับ ปรับที่มันพอดีกับตัวเรา แล้วถ้าสมมติอย่างคนที่ยังไม่มิลูก ถ้าจะแต่งงานก็จะเตรียมไว้สักชุดหนึ่งเผื่อว่าตัวเองตั้งท้อง จะได้เอามาปิดท้องของตัวเอง ยิ่งท้องเนี่ยยิ่งจะใส่เยอะค้ะ (หัวเราะ) เขาจะปิดท้องค้ะ

พี่แบด เหรอค้ะ อ้อ ให้ปิดท้องเลยนะหรือค้ะ

ชาวดาระอั้ง ค้ะ ปิดท้อง

พี่แบด อืม ปิดพุงเต็มๆ

พี่ฝ้าย หนักไหมค้ะ

ชาวดาระอั้ง บางคนที่ตั้งห้อง เรายังไม่รู้เลยว่าเขาห้อง เพราะว่าเขาจะใส่ไว้เยอะ

พีหนิง บัง

ชาวดาระอั้ง บังหมด

พีหนิง แล้วชุดอย่างนี้เราเย็บเองทำเองไหมคะ

ชาวดาระอั้ง ทำเองหมดค่ะ

พีหนิง อ้อ อย่างพีก็เย็บเอง

ชาวดาระอั้ง เย็บเองค่ะ

เน็ต แต่ว่าซื้อผ้ามา

ชาวดาระอั้ง ซื้อผ้ามา มาเย็บเอง มาตัดเอาเอง

พีหนิง แต่ว่าอย่างของคุณป่าเป็นสีน้ำเงินสีชมพู เป็นสีอย่างนี้ก็ได้

ชาวดาระอั้ง เสื้อีเหรอดคะ

พีหนิง เสื้อี สีเสื้อีสีพื้น

ชาวดาระอั้ง เสื้อี แล้วแต่ว่าตัวเองจะชอบสีอะไร

พีหนิง อ้อ ไม่ได้จำกัด

ชาวดาระอั้ง ไม่ได้จำกัดค่ะ

พีแบด เรื่องตรงเขนหรือว่าเรื่องลายอะไรอย่างเนี่ยไม่ได้ มีผลว่าบอกเผ่าอะไรอย่างนี้ไหมคะ

ชาวดาระอั้ง ไม่มีค่ะ ที่นี้ก็อย่างตัวของป่าเนอะ ป่าเขาไม่มีที่แว็บๆ สีที่ดวงดาว เขาเห็นว่าตัวเองแก่ไปแล้ว ไม่ต้องใส่ดวงดาว แต่สมมติเรารู้ว่าตัวเราเองยังวัยรุ่นอยู่ (หัวเราะ) ก็ใส่ก็ได้ แล้วแต่ว่าตัวเองชอบยังไง

พีหนิง มีภาพที่ใส่เต็มๆ ชุดใหม่ อยากดู อยากเห็น

ชาวดาระอั้ง มีค่ะ

พีหนิง เพราะเห็นพีบอกว่ามีใส่มงกุฎด้วย พอมีไหมคะ ถ้าไม่ลำบากไม่ไกลนะ ไกลรีเปลาคะ

ชาวดาระอั้ง ไม่ไกลค่ะ ข้างหลังนี้เอง

(จากนั้น แยกย้ายกันไปทำกิจกรรมตามกลุ่มที่ได้จัดไว้)

ร่ำดาบ

สานตะแกลว

ร้องเพลง

คุยกันหลังกลับจากไปเยี่ยมเยียน

หมู่บ้านปาวแดนนอก

พี่ปุย กินข้าวเสร็จจยั้งนั่งทำอยู่เลย

พี่หมวย อ้อ เทรอ ถ้าจะโชว์ เดี่ยวมีเวทีให้โชว์นะคะ (หัวเราะ) ก็อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เป็นงานส่วนหนึ่งที่มะขามป้อมที่มาตั้งอยู่ที่นี้ มาตั้งศูนย์อยู่ที่นี้ ตรงนี้ก็ชุมชนจริงๆ นอกจากที่ปางแดงแล้ว เรายังมีทำในเมืองด้วย คือที่บ้านทุ่งหลุก ก็จะมีกลุ่มของเยาวชนปกากะญอ แต่ปีนี้เราพยายามเฟดตัวออกมาแล้วก็ให้เขาจัดกิจกรรมกันเองในพื้นที่ตรงนั้น ส่วนในทุ่งหลุกเราก็จะเป็นกิจกรรมที่เข้าไปทำเป็นบางช่วง แต่ว่าจะไปได้ทำยาวตลอด มีที่ปางแดงที่เป็นรูปธรรมเพราะเขาเพิ่งจะเริ่มก่อสร้างทำหมู่บ้านใหม่ ต้องมีการจัดระบบ เชื้อต่อพลหลายอย่างตรงนั้น เรื่องโครงสร้างของชุมชน มะขามป้อมก็เลยลงไปเยอะหน่อย

คราวนี้ กิจกรรมที่เราทำ มีอะไรบ้างกับทุ่งหลุกกับชุมชนรอบข้างรอบๆ ตรงนี้ ไม่ว่าจะทุ่งหลุก บ้านดงหรือว่าแม้แต่ในเมืองตรงนี้ หรือโรงเรียนเราทำทั้งหมด ปีนี้เราจะมีเรื่องรักการอ่าน นำร่องประมาณ 9 โรงเรียนที่เราเข้าไปจัดกิจกรรมในโรงเรียน แล้วก็ไปผลักดันให้ 3 โรงเรียนที่เป็นคล้ายๆ โรงเรียนแกนนำที่จะจัดกิจกรรมรักการอ่านของเขาเอง ที่ถ้าผ่านไปผ่านมา จะเห็นรถบู้คไบทันนะคะ เป็นรถห้องสมุดเคลื่อนที่ แล้วก็มีการไปจัดกิจกรรมเองในชุมชน แล้วก็ไปผลักดันให้โรงเรียนจัดเองด้วย ชุมชนจัดเองด้วย ในตรงนั้นก็จะมีครโรงเรียนเล็กกับเด็กเชียงดาว อันนี้เราจัดทุกเดือน เดือนละหนึ่งครั้ง ทุกศุกร์สุดท้ายของเดือน พาเขาเข้ามารู้จักในศูนย์เรา เพราะฉะนั้นกิจกรรมที่จะจัดขึ้นในศูนย์แค่ครั้งวันเท่านั้น แล้วก็จะมีสันทนาการ แล้วก็ก็มีฐานต่างๆ เป็นฐานศิลปะอะไรแล้วแต่ธีมของเดือนนั้น ว่าเราจะจับประเด็นเรื่องอะไร เช่น เรื่องผัก กิจกรรมที่มาส่งเสริมที่มาสนับสนุนก็จะเป็นเรื่อง การเอาผักมาทำของเล่นบ้าง ทำกินบ้างแล้วแต่ เกี่ยวกับผักทั้งหมด เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์นะคะ ก็มีบู้คไบทันแล้ว ละครโรงเรียนแล้ว ก็มีห้องเรียน

ชุมชนที่วันนี้เราไปสัมผัสตัวเองแล้ว ตรงนั้นบนปางแดงจะเป็น 3 ตัวใหญ่ๆ นอกนั้นเป็นงานบริการชุมชนทั่วไป อย่างวันนี้เราไปร่วมงานเอตส์โลกหรือว่าแม่แต่อบรมตำรวจบ้านจิวที่พวกตำรวจเป็นคนจัดเอง เอาเด็กๆ มาอบรมการฝึกเป็นผู้ช่วยสังเกตการณ์ให้กับตำรวจ เหมือนกับสายสืบ เวลาเห็นเหตุการณ์อะไรในชุมชนไม่ดีโทรแจ้ง เราก็ไปจัดกิจกรรมให้ ตรงนั้นก็ป็นงานบริการชุมชน

แล้วก็จะมีงานเหมือนงานระดมทุน เป็นโปรแกรมที่เราคิด แล้วก็จัดขึ้นเองในศูนย์ เช่นพวกการ study tour ให้พวกฝรั่งตามมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่สนใจอยากมาเรียนรู้เรื่องชุมชนของไทย ก็ซื้อคอร์สมา เราก็จัดกระบวนการ มีอบรมละคร ลงไปเก็บข้อมูล ไปสัมผัสชุมชน ไปอยู่กับชาวบ้าน เก็บข้อมูลเสร็จกลับมาก็พัฒนาเป็นละคร แล้วก็กลับไปแสดงตรงนั้น ก็ประมาณนี้ มีเวิร์คช็อปมีอินเตอร์แอช เตียวลองดูในรูปแล้วกัน เป็นสั้นๆ ช่วงสัก 5 นาทีนะคะ แต่ว่าจะเอามาเป็นตัวใหญ่ๆ อันใหญ่ๆ อันนี้เป็นในส่วนของศูนย์เชียงดาวก่อนนะคะ

(ดูภาพกิจกรรมของมะขามป้อม ศูนย์เชียงดาว)

พี่หมวย อันนี้เป็นส่วนที่พยายามรวบรวมมานะคะ เป็นกิจกรรมที่เราจัดขึ้น เป็นงานของศูนย์เชียงดาว ส่วนใหญ่ตรงนี้ เอาแค่ศูนย์เชียงดาวก่อนดีกว่า นื่องๆ มีคำถามอะไรไหม แล้วเดี๋ยวค่อยไปถึงกรุงเทพฯ

ลุงอ้อย ใครไม่มีคำถามบ้าง (หัวเราะ) ก็ถ้าใครมีคำถามมันถามบ่ยแล้ว

พี่หมวย ใครไม่มีคำถามบ้าง

ลุงอ้อย ใครไม่มีคำถามบ้าง แสดงว่ามีใช้ไหม (หัวเราะ)

พี่แบด อ้าว

ลุงอ้อย ก็ไม่มีใครยกมือ

ปาน ใครไม่มีคำถามบ้างก็ต้องยกมือขึ้นสิถ้าเกิดว่าไม่มีคำถาม

ลุงอ้อย ก็หนูไม่มี หนูก็ยกใช้ไหม แต่คนที่ไม่ยกแสดงว่าเขามีคำถาม อูกริเปล่า

ปาน อ้าว (หัวเราะ)

บับเบิ้ล อันนี้มีปัญหา

พีทมวย อันนี้มีปัญหาค่ะ

ลุงอ้อย อ้อ ไม่มีคำถามแต่มีปัญหา (หัวเราะ)

พีทมวย อาจจะได้ถามเกี่ยวกับกิจกรรมก็ได้นะ แบบที่ลุงบอกว่ากลุ่มนี้มันแปลกๆ แล้วก็มาตั้งรวมกันอยู่ ทำไมถึงมาอะไรอย่างนี้ได้ ไม่ถามเดียวพี่ไปของพี่เรื่อยเปื่อยนะ

ทำไมมะขามป้อมมีสาขาเชียงใหม่

บับเบิ้ล ถามค่ะ ทำไมถึงเลือกมาที่เชียงใหม่คะ

พีทมวย ทำไมถึงเลือกมาที่เชียงใหม่ เพราะเราชอบเชียงใหม่

บับเบิ้ล คือโดยส่วนตัวเองมาแล้วชอบก็เลยแบบว่า...

พีทมวย คือจุดเริ่มต้นของที่นี่จริงๆ แล้วความฝันของมะขามป้อม เราฝันว่าอยากมีโรงละครของตัวเอง แล้วก็จัดกิจกรรมเกี่ยวกับละคร เพราะมะขามป้อมเป็นสื่อละครไง คราวนี้อยู่ในกรุงเทพฯ มันยากกับการที่จะมีที่หนึ่งๆ เพื่อที่จะมาทำเป็นโรงละครของเราเอง ที่เราสามารถบริหารจัดการเองแล้วก็เป็นของเรา เพราะว่ามันแพงมาก พอเราได้มาเชียงใหม่ ก็ได้มาทำกิจกรรมกับนี้ค่ะ ช่างบ้าน เขาเชิญมาทำกิจกรรม แล้วก็บอกว่าที่ตรงนี้เขาจะขาย แต่เขาก็กลัวว่ารีสอร์ทจะกวนซื้อ เขาอยากให้เราแบบคนทำงานเชิงสังคมเชิงชุมชนเหมือนกัน มาอยู่ใกล้ๆ กัน เราก็เลยตัดสินใจ มีพี่ พี่จ๋อน แล้วก็พี่ก๊วย น้อยๆ บางคนอาจจะรู้จัก คือก็จะมีคนกลุ่มหนึ่งที่รู้สึกว่ามีเพื่อนปลายชีวิตแล้ว พุดเหมือนแก็กกันเลยนะ (หัวเราะ) ช่วงอายุที่แก่แล้ว บั้นปลายชีวิตเราก็อยากออกมาอยู่นอกเมือง ได้มาทำอะไรในสิ่งที่ตัวเองฝัน แล้วก็รักที่จะทำมัน

อย่างพี่กับพี่จ๋อนส่วนใหญ่ชอบงานชุมชน แล้วอยู่ที่นี้เราสามารถทำได้ แล้วเราก็เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนด้วย เราอยากมีชุมชนของเราเอง แต่ว่าไม่ได้เป็นชุมชนที่แปลกแยกจากชุมชนที่เขาอยู่แล้ว แต่เป็นชุมชนทาง

เลือกของคนกลุ่มหนึ่งที่จะอยู่ยังไงกับชุมชนที่เป็นชุมชนดั้งเดิมตรงนั้น เลยตัดสินใจกันว่าซื้อที่ตรงนี้ แล้วก็ทำเป็นโรงละครเล็กๆ ของเรา จัดกิจกรรมก็มาปลูกบ้านกันตรงนี้ แล้วก็ทำงานกับชุมชนได้ด้วย เป็นความฝันนะค่ะ เป็นฝันที่พยายามทำให้เป็นจริงอยู่ (หัวเราะ) คนอื่นเสริมได้นะ ทำไมถึงมาที่นี้ล่ะ

ที่มาขอ “มะขามป้อม” และคน

มะขามป้อม

พิน แล้วคำว่ามะขามป้อมมันได้ยังไงครับ

พีทมวย มะขามป้อมมาได้ยังไง มะขามป้อมเกิดมานานแล้วค่ะ สมัยก่อนเราใช้ชื่อชื่อชาวบ้าน ที่นี้เวลาเราไปเล่นละครตามชุมชนหมู่บ้าน พอบอกว่าจากกลุ่มชื่อชาวบ้าน ชาวบ้านเขาจะทำนางโปงมา เป็นชื่อที่รุ่นพี่เก่าๆ ตั้ง แล้วก็รู้สึกว่ามีชื่อชื่อชาวบ้าน นี่มันยากมากสำหรับชาวบ้าน ที่เขาจะเข้าใจ ทำไมล่ะ ก็เลยเวลาเล่นละคร น่าจะมีชื่อที่ทุกคนฟังง่าย เข้าใจง่าย แล้วก็รู้จัก เขาก็เลยนึกถึงมะขามป้อมขึ้นมา เพราะมะขามป้อมจริงๆ แล้วเป็นยาด้วย เป็นยาสมุนไพร เวลากินเข้าไปครั้งแรกจะรู้สึกขมๆ ฝาดๆ

Hatch-U เคยคะ ฝาดๆ

พีทมวย แล้วเวลาเราดื่มน้ำตามจะหวานใช้ไหม เหมือนพวกเรานะคะ (หัวเราะ) พวกเราจะเป็นพวกเจอครั้งแรกเวลาเข้าไปชุมชน คนเขาจะมองอ้อ เหมือนๆ ความขม อีพวกนี้มันเป็นใคร มาจากไหน แต่งตัวก็เลอะ กระเซอะกระเซิง มาแบบแบกของแบกอะไรมา ดูไม่ค่อยน่าเชื่อถือเท่าไร แต่พอเราทำกิจกรรมไปสักพักหนึ่งหรือว่าเล่นละครจบแล้ว ชาวบ้านจะได้รับความหวานเหล่านั้น คือเริ่มรับความหวานแล้วก็จะเริ่มเข้ามาหาเรา เหมือนสิ่งที่เราให้จริงๆ ประโยชน์ของมะขามป้อมมันเยอะมาก วิตามินซีสูงอะไรอย่างนี้ แล้วความหวานตรงนั้น เลยตั้งชื่อมะขามป้อมดีกว่า มันง่าย ชาวบ้านก็เรียกมะขามป้อมเหมือนกัน จะเพี้ยนเสียงตามแต่ละภาคไป มะขามป้อม มะขามป้อม มะขามอะไรก็แล้วแต่ มันเพี้ยนเสียงแต่ว่ามันใช้ความหมายเดียวกันคือ

มะขามป้อม เขาก็เลยตัดสินใจใช้ชื่อมะขามป้อม อันนี้เป็นรุ่นพี่เก่าๆ ที่เขาตั้งนะ สมัยรุ่นก่อตั้ง แต่ไหนแต่ไรแล้ว แล้วเราก็ตีต่อกันมาตรงนี้

จิง รุ่นพี่สมัยก่อนที่ว่านี่เป็นกลุ่มกิจกรรมอะไร จากมหาวิทยาลัยเดียวกันหรือว่ายังไงคะ

พี่ทอม เป็นพวกคอมมิวนิสต์คะ (หัวเราะ) รุ่นพี่เก่าๆ เป็นพวกแบบหนีเข้าป่า เป็นพวกนักศึกษาสมัยตุลา

แก้ว 16 ตุลา

พี่ทอม 16 ตุลา

จิง แล้วก็มาทำเป็นกลุ่มสี่ชาวบ้านนี่หะคะ

พี่ทอม สมัยก่อนมะขามป้อมใช้ชื่อ “โครงการสี่ชาวบ้าน” ยังเป็นแค่โครงการอยู่ แล้วเมื่อก่อนเรายังไม่ได้เป็นกลุ่มเหนียวแน่น แต่เขาจะรวมตัวกัน พวกที่เป็นสหายกันเขาจะรู้จักกัน อยู่ในป่ามาด้วยกันบางส่วน แล้วก็ออกมา มีเพื่อนๆ คนอื่น คือออกมาจากป่า เขาไปจับ แล้วก็กลับไปเรียน บางคนก็ไปเรียนต่อ ก็มีเพื่อนๆ แล้วก็ดึงกันเข้ามา

รุ่นก่อตั้งก็มีอยู่ประมาณ 5 คน 5 คนที่แบบเป็นพวกหัวๆ ตรงนั้นนะคะ รุ่นแรกนี่อาจารย์โคทมชวนมาก่อน เขาเป็นพวกทำละครอยู่แล้ว ตอนอยู่ในป่าเขาก็ทำละครกัน แล้วเขาก็ออกมา ออกมาเสร็จอาจารย์โคทมก็เลยชวนว่า มีทุนอยู่ก้อนนึง สมัยก่อนไปอิงกับพวกคริสเตียน ก็ไปอิงกับเขาแล้วก็ไปเอาทุนตรงนั้นมาทำ สมัยก่อนไม่ได้ชัดเจนขนาดนี้หรอก แต่ว่าเขาก็ทำไปเรื่อย เช่น อบรมครูเกี่ยวกับเรื่องสื่อละคร ทำละครไปรณรงค์ให้เด็กกินผักบ้าง อย่านั่งฆ่าแมลงแล้วแต่ก็เป็นเรื่องการให้ความรู้ตรงนั้น รูปแบบก็ปรับมาเรื่อยๆ แต่เขาก็เกิดมาตั้งแต่เป็นกลุ่มละคร ละครเร่ สมัยก่อน รุ่นพี่แรกๆ อะนะ พี่ก็ไม่รู้มากกว่านั้นเพราะว่าพี่ไม่ทันยุคนั้น (หัวเราะ) มีอีกไหมคะ

ขับเคลื่อนด้วยอาสาสมัคร

คิว พอมาตั้งที่นี้แล้ว คนที่จะมาร่วมการเดินทางหรือว่าการที่จะมาอยู่ ต้องเฉพาะคนในละแวกนี้รีเป่าคะ หรือว่าถ้าคนในต่างที่จะมาร่วม...

พี่ทอม กิจกรรมหะคะ มะขามป้อมขับเคลื่อนด้วยอาสาสมัครคะ ทุกกิจกรรมที่เห็นในรูปเนี่ย เราจะมีทั้งอาสาสมัครทั้งที่อยู่ในชุมชนเอง อย่างเมื่อกี้ดูละคร ละครโรงเล็ก คนที่เล่นเป็นลุงเต่า เขาก็เป็นไกด์อยู่ในนี้ แล้วเขาก็สนใจเพราะลูกเขามาร่วมกิจกรรมบู๊ไปต่อบ่อยๆ เวลาเราไปออกห้องสมุดเคลื่อนที่ เขาก็จะตามมา เขาเห็นแล้วก็รู้สึกว่าเป็นกิจกรรมที่อยากที่จะเข้ามาร่วมด้วย ก็มาเป็นอาสาสมัครในบางครั้ง ถ้าว่างเขาก็จะมา อยากเล่นละครอยากอะไรก็ได้ ก็มีบางส่วนที่เป็นนักศึกษาฝึกงาน น้องๆ พวกนี้เป็นนักศึกษาที่ขอมาฝึกงานที่นี้ อยากตรกะกำลำบาก (หัวเราะ) ไม่รู้ว่าเราจะใช้ขนาดนี้ก็มี จากกรุงเทพฯ ก็มีอาสาสมัคร ฉะนั้นว่างแค่นี้พออะไรยังไงก็คุยกันได้ สนใจกิจกรรมช่วงไหน แต่มาเราพยายามเน้นให้รับผิดชอบตัวเองนะคะ ไม่ใช่มาแล้วมาเป็นภาระของคนทำงานที่นี้ อันนี้ก็ลำบากหน่อย

ลุงอ้อย มาเป็นภาระ ก็เห็นให้เขาเดินไปทางนี้ไม่ใช่หะ ออกไปเรื่อยๆ ให้เดินออกไปเรื่อยๆ (หัวเราะ) ลุยน้ำไป

พี่ทอม ถ้าเป็นภาระ

ลุงอ้อย อ้าว กำลังนึกคำถามใช้ใหม่ (หัวเราะ) แม้ว ไม่ให้หนักละ

แม้ว อยากทราบว่าอย่างไรที่รุ่นใหม่ๆ ที่เข้ามาทำหะคะ มีแรงบันดาลใจอะไร ที่มาทำงานตรงนี้

พี่ทอม โอเค อะ รุ่นใหม่ๆ

ลุงอ้อย สบายแล้วนะทอม พอบอกรุ่นใหม่ๆ (หัวเราะ)

พี่ทอม ให้รุ่นใหม่ๆ ตอบบ้าง นี่พี่ต้อมนี่ก็อยู่รุ่นกลาง

พี่ต้อม แก่แล้ว ไม่ใหม่มาก (หัวเราะ)

ลุงอ้อย พี่ต้อมนะตั้งแต่ตัวอ้วนๆ นะเหลือตัวนิดนึงอะ ทำงาน

พี่ทอม ไม่ต้องทำหลบ มานี้ มาช่วยกันตอบ รุ่นใหม่ๆ คะ

พีทัก ครับ รุ่นใหม่ๆ ตอนแรกเป็นนักศึกษาฝึกงาน แล้วก็รู้จักมะขามป้อมจากการดูละครเหมือนกัน ตอนแรกเรียนอยู่รังสิตแล้วไปช่วยมะขามป้อมเป็นระยะๆ ที่นี้เลือกฝึกงานก็ไม่อยากฝึกกรุงเทพระยะ เลยคิดตัวเองออกมาเจอชุมชนที่นี้ ก็ชอบครับ ชอบ ติดใจแล้วก็ฝึกงานไปเรื่อยๆ แล้วก็ขอยู่เพราะชอบ บรรยากาศ แล้วก็ทำงานเกี่ยวกับเด็กด้วย เออ คิดว่าคงเจอทางแล้ว เจอแล้วยังไงก็ขอเขาอาศัยอยู่ด้วยอย่างนี้ครับ แรกๆ เขาก็ไม่รับ (หัวเราะ) ก็เลยฝึกงานไปเรื่อยๆ จนใจอ่อน ก็รับซะ คงเป็นเรื่องงานด้วยที่พอทำแล้ว มันก็สนุก ได้เพื่อนได้อะไรเยอะ แล้วก็เรื่องสถานที่ บรรยากาศด้วย ก็เลยได้มาทำที่นี่ซะ

พีทอมว จริงๆ พี่นเพเป็นเด็กชนบทเหมือนกัน (หัวเราะ)

พีทัก เป็นคนอีสานครับ อยู่อีสานครับ จริงๆ อยู่สุรินทร์ครับ

พีทอมว ป้ายละ แลกเปลี่ยนกันน้องๆ เขาจะได้รู้ไว้บ้าง

พีปั๋ว เราไม่ได้มาจากอาสาสมัครของมะขามป้อมก่อนนะ ไม่ได้รู้จักมะขามป้อมเลยตอนมา แต่ว่ามาทำงานชุมชน มาเก็บข้อมูลวิจัย เพราะก่อนที่มะขามป้อมจะมาทำงาน เขาต้องรีเสิร์ชต้องเก็บข้อมูลชุมชนรอบๆ นี้ก่อน ตอนแรกก็มาอยู่แค่ 3 เดือน ไม่คิดอะไรมาก คิดว่าจะอยู่แป๊บเดียว อยู่มา 4 ปีแล้ว (หัวเราะ) โดนเขาหลอก คิดว่าชอบปรัชญาการทำงานของมะขามป้อมเพราะว่าสนุกๆ อยู่กันสนุกๆ อยู่กันสบาย เหมือนเล่นๆ เหมือนแบบสนุกสนาน เออ วัฒนธรรมการทำงานเป็นวัฒนธรรมสนุกสนาน แล้วเขาเรียกว่าอะไร...มันบาลานซ์ระหว่างศิลปะกับเนื้อหา งานศิลปะกับงานแบบเนื้อหา วัฒนธรรมมันตอบโจทย์ของเรา เมื่อก่อนเราเป็นเอ็นจีโอสายมีอบแบบนั้นเลยอะ (หัวเราะ)

พีทอมว ชูธง

พีปั๋ว เป็นหัวหน้ามีอบ ขึ้นไม้ค้ำว่า อย่างนั้นเลยนะเว้ย (หัวเราะ) แต่ว่าพอมายู่ที่นี่แล้วเรารู้สึกว่างานวัฒนธรรมมันตอบสำหรับโลกสมัยใหม่ ไอ้โห ดูจริงจังเนอะ

พีซัง ก็เลยขึ้นไปเล่นละครแทนพูด

พีปั๋ว ถูก (หัวเราะ) รู้สึกมันตอบโจทย์กับสังคมกับการเคลื่อนไหวของภาค

ประชาชน อิม อยู่ตรงนี้ก็เลยชอบ จบ

พีทอมว ใครอยากแลกเปลี่ยนไหม

พีปั๋ว พี่โบว์ดีกว่า

พีทอมว โบว์ อันนี้รุ่น

พีโบว์ ไม่มีที่ไปเลยมาที่นี่ (หัวเราะ) ก็ไม่ถึงกับว่า...

พีปั๋ว คนนี้เป็นนางเอกลิเกคะ (หัวเราะ)

พีโบว์ ก็ไม่ถึงกับว่าไม่มีที่ไป ตั้งใจมาที่นี่แหละ มาฝึกงานพร้อมกับก๊าก มาเป็นนักศึกษาฝึกงานอยู่ 4 เดือน แล้วรู้สึกชอบ บรรยากาศการทำงาน เหมือนเราเป็นครอบครัวใหญ่ครอบครัวนึง มีป่า มีเงื มีลุงเฮีย มีหลานตัวเล็กๆ มีน้ำมีลุง เหมือนเป็นครอบครัว สามารถคุยกันได้ พอเราเจอปัญหาอะไรสักอย่าง เราเข้าไปคุยกับพีปั๋ว พี่ขอคำปรึกษาอะไรหน่อย แล้วบวกกับเนื้อหา งาน คิดว่ามันใช่ คือการให้ให้จริงๆ เราไม่ได้คิดว่าที่จะไปจะหาผลประโยชน์จากชาวบ้านหรือหาผลประโยชน์จากครู นักเรียนหรืออาจารย์ เราไม่ได้คิดอย่างนั้น เราลงไปเพื่อที่จะให้อย่างเดียวแล้วสบายใจ อย่างขึ้นไปปางแดงที่ไรู้สึกมันอิมเอมใจ สบายใจ เห็นพี่น้องเป็นอย่างนั้น เดินกอดคอกันไปมา เหมือนที่พวกเราเห็นมา เอ๊ะ ทำไมมันสนิทกันจัง เล่นกับเด็กไปมา สนุกดี แล้วก็อีกอย่างคืออยากค้นหาด้วยแหละ เพิ่งจบมาก็อยากค้นหาอยากเรียนรู้ไปเรื่อยๆ ได้ คิดว่าที่แห่งนี้ก็เป็นเหมือนสถานที่เพาะพันธุ์เพาะเลี้ยงลูกออดที่จะไปโตในที่อื่น ก็ยอมรับพวกเจ้ เขาก็ยอมรับเหมือนกันว่าที่ตรงนี้เป็นที่สร้างคนที่จะไปโตในที่อื่น หรือว่าจะฝังรากอยู่ที่นี้ก็ไม่ต่างกัน

พีปั๋ว เป็นสถานที่เพาะเชื้อบ้า (หัวเราะ)

พีโบว์ อะ พุดดีละซี (หัวเราะ) เป็นนางเอกทีเดียว พุดดีเลย

พีปั๋ว เมื่อก่อนฝันว่าเป็นนักฟุตบอลทีมชาติ ตอนนี้เป็นนางเอกลิเก (หัวเราะ)

พีต้อม กลายเป็นนางเอกลิเก

พีโบว์ นักฟุตบอล มีอาชีพๆ

พีปั๋ว นักฟุตบอลมีอาชีพเลยเธอ

พีทอมว หมดหรือยัง

ทบทวนการจัดการ

ลุงอ้อย เมื่อก็บับเปิดจะถามอะไรครับ

บับเปิด ใช้งบจากตรงไหนในการขับเคลื่อนโครงการต่างๆ ทั้งหมดคะ

พี่หมวย เราไปขโมยเขามา (หัวเราะ) เราขายยาบ้า (หัวเราะ) งบก็คงคล้ายๆ กระจาย คือต้องเขียนโปรเจกต์เสนอขอทุน ไม่รู้ทางกระจายเป็นอย่างนั้นรึเปล่า

จูน ของลุง บ้านลุงอ้อยรวย (หัวเราะ)

พี่หมวย มะขามป้อมเขียนโปรเจกต์เสนอขอทุน ซึ่งเราก็ต้องรู้จักแหล่งทุนพอสมควรนะ แล้วมะขามป้อมทำงานมาเป็นระยะเวลาจะเข้าปีที่ 30 ปีหน้าก็ 30 ปีของมะขามป้อม ก็ค่อนข้างมีเพื่อนฝูงหรือว่ากัลยาณมิตรเยอะ เขาก็จะบอกช่องทาง แต่ว่าเราก็ประสบปัญหาเรื่องทุนนะ ช่วงประมาณ 2 ปีก่อนมีปัญหามาก ครึ่งปีแล้ว เรายังไม่มีเงินสักบาทหนึ่งเลย เราใช้เงินเก่าอย่างเดียว เงินที่สะสมที่ออม มันเป็นช่วงกลียุคที่เราที่เคยต้องกลับมาทบทวนตัวเองว่าการที่จะพึ่งพุน้อยๆ ไปเขียนโครงการขอเขาอย่างเดียว มันไม่ได้ยั่งยืนเลย แล้วเราจะทำยังไงให้เราอยู่ได้ แล้วยั่งยืน

ศูนย์เชียงดาวเป็นที่นี้ที่ไปตอบโจทย์อันนั้น เราใช้เป็นเหมือนแหล่งเรียนรู้ พร้อมกับเป็นที่ที่ระดมทุน เพื่อเข้ามาใช้จ่ายในมูลนิธิฯ ใช้ในการทำกิจกรรม โครงการหรือกิจกรรมที่ศูนย์จัดเอง อย่างพวก study tour อบรมให้โรงเรียนอินเตอร์ต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องละครหุ่น ตรงนี้ก็จะใช้วิธีการจัดการบริหารงบประมาณทั้งสิ้น หักค่าใช้จ่ายแล้ว เราจะแบ่งเป็นส่วนๆ ส่วนหนึ่งคือ 30% เราจะเอามาเพื่อพัฒนาศูนย์ตรงนี้ เช่น ทำห้องน้ำเพิ่ม ทำอะไรเพื่ออำนวยความสะดวก อีก 20% เราจะตัดเข้าเพื่อเป็นกิจกรรมที่จะทำในบริเวณรอบรอบๆ เชียงดาว เป็นโครงการต่างๆ นอกจากขอทุนแล้ว เราจะมีส่วนตรงนี้เป็นเงินสำรอง ส่วนที่เหลือจริงๆ เราจะกันเข้าเป็นเหมือนบัญชีบริหารสำหรับทีมจัดการ เช่น พวกเงินเดือนน้อยๆ พวกนี้ เราก็จะกันเอาไว้ตรงนี้ เพราะฉะนั้น เงิน 1 ส่วน ตรงนั้นนี้ เราต้องมีวิธีการจัดการกับมัน แต่ว่าก้อนใหญ่โดยส่วนใหญ่ก็ยังมาจากเขียนขอทุน ยังเป็นไปไม่ได้

จริงๆ เราก็พยายามที่จะให้ยั่งยืนด้วยตัวของเราเอง มีโปรแกรมที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ประมาณนี้ละคะ

ลุงอ้อย บับเปิดถามเหมือนบับเปิดจะหาให้หรือว่า... (หัวเราะ)

พี่หมวย หรือเปิดจะบริจาค (หัวเราะ)

ลุงอ้อย มีใครอยากรู้อะไรเกี่ยวกับมะขามป้อมอีกไหมครับ

ชมชนปางแดง

แกง อยากรู้ครับ ชมชนปางแดงใช้ไหมครับ

พี่หมวย ค่ะ

แกง เป้าหมายของกลุ่มที่เข้าไปช่วยเหลือ จะเข้าไปช่วยอีกสักประมาณสักกี่ปี จึงจะถึงเป้าหมายที่เรียกว่าไม่ต้องเข้าไปแล้ว ชมชนอยู่ได้ด้วยตัวเองครับ

พี่หมวย เรามีแผนมีกลยุทธ์ ประมาณ 3 ปี แต่ละปี ก็มีเป้าหมายว่าชมชนจะต้องสืบไปถึงไหน ตอนนี้อยู่ที่ 2 แล้ว ปีที่ 2 คือชมชนจะต้องเชื่อมต่อระบบโครงสร้างของชมชนเอง จัดการภายในชมชนของเขาเอง แล้วปีที่ 3 เราจะเริ่มเปิดออกมาจากตรงนั้น แต่ว่าไม่ได้ทั้งหมด คือออกมาแต่นานๆ จะเข้าไปสักที หัวหน้าชมชนมาแล้วคะ (หัวเราะ)

พบกับผู้อำนวยการฝ่ายชุมชน

พี่ปุย ผู้อำนวยการฝ่ายชุมชนมาแล้วค่ะ

พี่ห่มวย หัวหน้าชุมชน (หัวเราะ)

พี่ต้อม บิดมอเตอร์ไซด์มาค่ะ

พี่จ๋อน เอาลูกไปนอน

พี่ห่มวย รุ่นเก่ามาทางนี้เร็ว ลุงอ้อยบอกรุ่นเก่ามาทางนี้ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ยังวัยรุ่นอยู่ ไม่กล้าไปนั่งข้างลุงอ้อย กลัว (หัวเราะ)

ลุงอ้อย ดาราแล้วยังอึ้งอีกนะ (หัวเราะ)

พี่ปุย มีดาราทั้งหมู่บ้าน

ลุงอ้อย ให้รุ่นหลานๆ เขาได้เห็นหน้าหน่อยซิ

พี่ต้อม น้องๆ ขอฝากตัวได้นะคะ

ลุงอ้อย นี่รุ่นเท่าไรครับ

พี่ห่มวย จ๋อน นี่รุ่นที่ 7 อิม 7 ปี เกินมั้ง (หัวเราะ)

พี่จ๋อน รุ่นใหม่จะ เป็นคนรุ่นใหม่ (หัวเราะ) มีไฟฉายมาด้วยอยู่บ้านนอก

พี่ห่มวย ทีมะขามป้อมเราจะมีรุ่นแต่ละรุ่น รุ่นปีเป็นอาสาสมัครเข้ามาเป็นอาสาสมัครปีไหนๆ ของจ๋อนนี่ประมาณ 33

พี่จ๋อน 32

พี่ห่มวย ปี 32

พี่ฝน เกิดกันรึยัง (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ปีเกิดพวกเราใช้ไหม (หัวเราะ)

พี่ห่มวย บางรุ่นก็จะมีพวกรุ่นเนียน คือเข้ามาแบบรุ่นกลางรุ่น เรียกพวกรุ่นเนียนที่ไม่เคยผ่านกระบวนการมาเลย ของต้อมนี่อะไรนะ

พี่ต้อม 39 ค่ะ รุ่นนี้ไม่ 4 ค่ะ 3 (หัวเราะ)

พี่จ๋อน รุ่นพี่ตอนนั้นเยอะมากเลยนะตอนสมัครมะขามป้อมตอนนั้น 100 กว่าคน คนแย่งกันเข้ามาสมัคร สมัยก่อนไม่มีกิจกรรมอะไร (หัวเราะ)

พี่ต้อม เหตุผล พี่จ๋อนเล่าเหตุผลที่มาสมัครมะขามป้อมของตัวเองเหตุผลคืออะไรคะ

พี่จ๋อน อ้อ อยากรับเป็นดารา (หัวเราะ)

พี่ฝน อับอายค่ะ

ลุงอ้อย เติมอึ้งเข้าไปที่ข้างหลัง (หัวเราะ) เป็นดาราอึ้ง

พี่จ๋อน (หัวเราะ) ช่วงหลังก็เลยมาเป็นดาราอึ้งเลย อยู่กับดาราอึ้ง

พี่ห่มวย ดาราอึ้ง

พี่จ๋อน สมัยตอนที่เข้ามามะขามป้อมตอนนั้นเป็นช่วงยุคแบบคนหนุ่มสาวก็จะแบบแสวงหาอะไรต่างๆ แล้วก็ไม่ค่อยได้มีกิจกรรมอะไรต่างๆ เพราะฉะนั้นมะขามป้อมก็เป็นอะไรที่...

พี่ห่มวย ฮือฮา

พี่จ๋อน ฮือฮา ก็แบบว่าแย่งกันเข้า แย่งกันมาสมัครอะไรต่างๆ แต่ว่าก็ทำกิจกรรมไปทั้งหมดปีนึง จาก 150 คน ก็เหลือ 2 คน (หัวเราะ) เหลือพี่กับอีกคนนึง เป้ง ตอนนี้อยู่ไทยพีบีเอส ตอนนั้นเหลืออยู่ 2 คนทั้งปี คือไม่ใช่เขาเกลียดแล้วเขาก็ไปกันนะคะ คือแต่ละคนพอเข้ามาแล้ว มันก็เก็บเกี่ยวตรงไหนได้ เขาก็จะกลับไปทำในชีวิตประจำวันของเขา แต่พี่เป็นคนไม่มีอนาคตไง (หัวเราะ) ก็เลยอยู่มาต่อเรื่อยๆ

พี่ห่มวย อย่ายุดเลย น้องๆ ดับไปแล้วตอนนี้ (หัวเราะ) ความฝันมันดับไปละ

ลุงอ้อย ก็ด้วยอยากเป็นดารา (หัวเราะ)

พี่จ๋อน อยากรับเป็นดารา ตอนนั้นอยากเป็นมาก แล้วก็แบบ...

พี่ต้อม ไม่ได้พูดเล่นนะ พูดจริงนะ (หัวเราะ)

พี่ปุย จริงจังนะ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ก็คล้ายๆ เรา หน้าตาประมาณนี้ใช้ไหม แล้วเราจะไปเป็นที่ไหน เผลอที่มาเรียนรามฯ แล้วเรามีติดป้ายรับสมัครว่า ละครเพื่อการพัฒนาเยาวชนใครสนใจอยากเล่นละคร ไม่ต้องหน้าตาดีหรืออะไรอย่างเนี่ย เขามีวงเล็บไว้ด้วยนะ (หัวเราะ) ก็ให้ไปสมัครได้ พี่เห็นแล้วแบบว่า โห ไร้โทรศัพท์ใหญ่เลยตอนนั้น เห็นป้ายประกาศในตู้โทรศัพท์ ก็โทรไปเลย พี่คะ หนูสนใจมาก แล้วยังถามย้ำอีกนะ แต่ว่าหน้าตาหนูมันไปไม่ค่อยได้ จะเล่นได้ไหม เพราะว่าช่วงนั้นถ้าคนทำละครมันต้องหน้าตาดีใช้ไหมคะ เราก็เห็นแต่ละครทีวีใช้ไหม แล้วเราจะไปเล่นเป็นอะไรได้ เขาก็บอกน้องมาเลยเพราะว่าพวก

พี่ก็คิดว่าหน้าตาพวกพี่ก็ได้ดีไปกว่าน้องหрок (หัวเราะ) รู้สึกอึ้งใจ ก็เลยเข้าไปที่มะขามป้อมจนได้

พี่ก็ไป ตอนนั้นเขาอยู่แถวโคลีเซียม โคลีเซียมก็เป็นถิ่นแบบว่าอะโกโก้ (หัวเราะ) ช่วงนั้นมีบาร์เยอะมาก พี่ไปครั้งแรกไม่แน่ใจว่าใช้รีเปล่า (หัวเราะ) เลยไม่แน่ใจว่า เอ้ เราโดนหลอกรีเปล่า แล้วพวกที่มาเป็นรุ่นพี่ที่มารับเราก็ตกใจ มีความแปลกเฉพาะตัวมาก มีหมวดเครารูปร่าง ตอนไปช่วงนั้น เขาเล่นละครเรื่องอะไรก็ไม่ว่า ก็จะมีชุดพวกหญิงบริการอะไรต่างๆ มาใส่แสดงกัน ที่ออฟฟิศก็จะตากชุดพวกนี้ไว้เต็มเลย พี่ก็ยังไม่แน่ใจใหญ่เลย (หัวเราะ) ตกงแล้วกลับมาที่ไหนกันเนี่ย ไซ้ ไมไซ้ แล้วเป็นเด็กบ้านนอกด้วย อ้อๆ ตลก นึกไปนึกมาเนอะ แต่ด้วยความที่เราไม่ทึ่งอะไร เราชอบอะไรแล้วก็ไม่ทึ่ง ยิ่งรู้สึกแปลก เราก็ต้องยิ่งค้นหาว่ามันคืออะไร แล้วก็เขยิบเข้าไปใกล้เรื่อยๆ จนถึงในที่สุด ก็รู้สึกว่าได้มีพิชภัยอะไรหрокไอ้พวกพี่พวกนี้นะ ก็เลยร่วมหัวขบวนมาตั้งแต่บัดนั้น

พี่หมว เราอาจจะดูแปลกๆ แต่เราไม่รู้หรือว่าเราแปลกจริงๆ

พี่จ๋อน เราแปลกจริง (หัวเราะ) เนอะลุงอ้อยเนอะ (หัวเราะ) แต่ลุงอ้อยแปลกกว่า (หัวเราะ)

พี่ต้อม แปลกที่สุด

พี่หมว พวกเรา ขนาดพ่อแม่ยังไม่ค่อยเข้าใจเลยนะ จนถึงทุกวันนี้พ่อแม่ยังไม่เข้าใจเลยว่ามันทำอะไร

พี่จ๋อน พวกเรามีปัญหาเกี่ยวกับพ่อแม่บ้างไหม

พี่หมว กับพ่อแม่ เรามีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว ทุกคน (หัวเราะ)

พี่จ๋อน เราสนใจกิจกรรมลักษณะนี้ไหม

พี่หมว เราเคยมานั่งคุยกัน มะขามป้อมจริงๆ บางคนเขาบอกว่า อย่างที่เอ้บอกที่บ่มเพาะเนื้อเยื่อหรืออะไร (หัวเราะ) ฟังดูดีมากๆเลย มีน้องคนนึงเขาบอกว่า แต่หนูว่าเป็นเหมือนโรงพยาบาลที่รวมคนที่ไม่ค่อยปกติ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ของสังคม

พี่หมว สังคมที่เขาไม่เอาแล้ว ที่บ้านมีปัญหาแล้วก็มาอยู่ด้วยกัน อยู่กับที่บ้านไม่ได้ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน จะมีลักษณะร่วมบางอย่างของคนที่อยู่มะขามป้อม อย่างเช่นหน้าตาไม่ดี (หัวเราะ) หน้าตาไปไหนไม่ค่อยได้

พี่บ๊วย ไม่จริงๆ

พี่จ๋อน พี่บ๊วยเถียงตลอด (หัวเราะ) เพราะแกคิดว่าแกหน้าตาดีที่สุดในเรื่องแบบลักษณะหน้าตาที่ดูออกจะเพี้ยนๆ เรื่องฐานะ พวกที่มาอยู่เหมือนรำรวยแต่จริงๆ ยากจนกันมาทั้งนั้น (หัวเราะ) พวกเด็กบ้านนอกบ้านนา แต่อันนี้แบบว่าคล้ายๆ พยายามกลบฝัง

พี่ต้อม ซุบซอกแล้ว

พี่จ๋อน ซุบซอกแล้วๆ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเด็กบ้านนอกที่แบบได้มีโอกาสมาเรียน แล้วในที่สุดก็จะมาอยู่รวมๆ กัน เป็นพวกที่ชอบงานศิลปะ งานละคร งานกิจกรรมสร้างสรรค์ แล้วก็ชอบอยู่กับชุมชน ชอบชาวบ้าน คืออาจเป็นเพราะว่าพวกเราส่วนใหญ่มาจากลูกชาวบ้าน เราก็จะชอบชาวบ้าน เราถึงย้ายมาอยู่ที่นี่ เพราะเรารู้สึกเหมือนได้กลับมาสู่บ้านของตัวเองอีกครั้ง แล้วก็จะเป็นพวกที่คานสังคม ชอบประเด็นทางสังคมคือไม่ได้ไปตามกระแส แต่จะมีคำถาม หรือมีอะไรที่ขัดแย้งกับสังคมปัจจุบัน เป็นลักษณะร่วมของพวกที่อยู่แถวๆ นี้ ไปอยู่กับใครไม่ได้เลยต้องมาอยู่รวมกันตรงนี้ได้ ประโยชน์มันงั้นไหมเนี่ย ภู่วากลับบ้านดีกว่า (หัวเราะ)

พี่หมว ตรงนี้ที่งานชุมชน บางคนก็สนใจเรื่องด้านการศึกษาไปเลย อย่างพี่ก็สนใจเรื่องการศึกษา ฉะนั้นก็จะกว้างขวางมาก ด้านอบรมครูอบรมเด็ก พี่ต้อมก็สนใจเรื่องการศึกษา เขาทำโครงการวิจัยมันส์เท่าทันสื่อ ก็ทำอยู่ในโรงเรียนคุณครู แล้ว...อะไรนะ

พี่ต้อม ไม่ได้สนใจเท่าไร

พี่หมว ไม่ได้สนใจเท่าไร ก็มีบางคนสนใจในเรื่องการแสดงเลย ส่วนใหญ่จะอยู่ที่กรุงเทพฯ เขามีสตูดิโอ ฟังดูเหมือนรวย แต่อันนั้นก็เขาเหมือนกัน ไม่ใช่ของเรา ก็ไม่รู้ว่าจะรอดรีเปล่า ค่าเช่า

พี่จ๋อน ใครยังไม่เคยไปรีบไปซะนะ เพราะเดี๋ยวเราจะปิดแล้ว (หัวเราะ)

พี่ต้อม ไม่ทันแล้วแหละจะปิดอยู่พุ้นนี่แล้ว

พี่หมว เป็นโรงละครเล็กๆ เป็นมินิเธียเตอร์ จุได้ประมาณ 50 คน ก็อัดกัน

เข้าไปอยู่ในนั้น มีละครเล็กๆ เป็นละครอาสาสมัครที่สนใจอยากพัฒนาทาง เรื่องการแสดง อยากฝึกการเป็นผู้กำกับก็คิดเรื่องละครเล็กๆ แล้วก็ไปเล่นใน สตูดิโอ ก็ขายบัตร 50, 20 แล้วแต่หรือว่าฟรีแล้วก็บริจาคเอา

พีจ้อน อย่างที่สตูดิโอ โดยหลักแล้ว เรานั่นเรามองว่า จริงๆ งานศิลปะ เป็นเครื่องมือ เป็นกระจกในการสะท้อนสังคมได้ ถ้าเป็นไปได้ เราก็อยากให้ มีพื้นที่ทางศิลปะที่ไม่ใช่เป็นศิลปะแค่ความบันเทิงหรือเพื่อธุรกิจอย่างนั้น พวกเราก็ไม่ได้มีเงินร่ำรวยกัน เพียงแต่เห็นความสำคัญตรงนี้ แล้วรู้สึกว่าจะยัง ไงก็น่าจะต้องสร้างพื้นที่ตรงนี้ขึ้นมา เลยเอาเงินตัวเอง ควักออกกันทำเป็น สตูดิโอเล็กๆ เพื่อที่จะให้เป็นพื้นที่ในสังคมกรุงเทพฯ แต่ว่าไม่ใช่แค่มาชม ป้อมอย่างเดียววนะ รวมกับพวกคณะละคร ประมาณ 4-5-6 คณะ ก็กรีด เลือดตัวเองกันทุกคน แล้วก็ตั้งเปิดโรงละครพร้อมกันเลยนะคะ 8 โรงใน กรุงเทพฯ ตามหัวเมือง เป็นโรงละครเล็กๆ เคยได้ยินไหมเป็นแบบจูนคนได้ 30-40 คน พร้อมๆ กัน แล้วก็ปิดพร้อมๆ กันด้วย (หัวเราะ) เปิดได้มา ประมาณปีกว่า เราเคยเสนอไปทางนโยบาย กทม. ทางกระทรวงวัฒนธรรม เราก็อุดถึงเรื่องสังคมเมือง พื้นที่ในสังคมเมืองซึ่งน่าจะมีพื้นที่ทางปัญญา หรือพื้นที่ตรงอื่นที่ไม่ใช่ในแง่ธุรกิจอย่างเดียว มีการคุยเยอะแต่มาถึงในที่สุด แล้วราชการก็ไม่เคลื่อนไปซะที มาเอาข้อมูลระดมพวกเรายูนันแหละ จนถึงที่สุด ภูมิภาคไหนเปิดเองกันเลย (หัวเราะ) เราคิดว่าพอเราเปิดเองแล้ว เขาก็จะมาสนใจ แต่เขาเลยไม่สนใจอีก เหมือนเดิม เราก็เลยเดี่ยวเราก็จะปิด ไปดีกว่า (หัวเราะ) เราไม่ไหวแล้วเหมือนกัน (หัวเราะ) ยิ่งๆ นะคะ ก็ยังคง อยู่นะ พวกเราก็ให้ที่อยู่ไว้ ถ้าเกิดมีโอกาส พี่ว่าได้เข้าไปเยี่ยมเยียนกันนะ

ลุงอ้อย ตกลงได้เป็นดาราเรปเล่าครับ (หัวเราะ)

พีจ้อน ยังติดใจประเด็นนี้อยู่

พีปุย ตอนนี้อย่างดาราอีกคะลุงอ้อย

พีจ้อน ยิ่งกว่าอีกคะ เพราะว่าไปเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผ่านไปปีนึง ได้เล่น ละครครั้งแรกคือที่ข้างถนน (หัวเราะ) ละครเรื่องแรกที่พี่เล่น เล่นข้างถนนที่ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ พี่จำได้ ก่อนที่จะเล่นก็ให้ไปยืนกันตำรวจก่อน (หัวเราะ)

คือเมื่อก่อนจะไปแสดงอะไรที่ไหน ก็จะมีพวกตำรวจเทศกิมมาไล่ เรื่องแรก เลยเล่นเรื่อง “หาบเร่แผงลอย” จากความฝันที่จะเป็นดาราในทีวีเลยนะ เรื่อง แรกก็มาเล่นข้างถนนอนุสาวรีย์ชัย (หัวเราะ) ไปยืนคอยกันตำรวจไว้ก่อน คอยดักดูแบบจะมีการ์ตอยู่ 5-6 คน เพื่อนที่เล่นก็เล่นไป ถ้าเกิดตำรวจมา เราก็จะเป่านกหวีดปัด ทุกคนก็จะรีบหนี เมื่อก่อนสถานการณ์การเมืองยังไม่ ได้ผ่อนคลายอย่างนี้ มันมียุคเผด็จการช่วงนั้น เขาก็จะเคร่งเกี่ยวกับเรื่อง พวกนี้มาก เพราะฉะนั้น วิธีการแสดงเรา ถ้าเราไปแสดงที่แบบนั้น เราก็จะ ต้องแต่งเนื้อแต่งตัว เขาเรียกละครจรยุทธ์ ต้องแต่งเนื้อแต่งตัวให้กลมกลืน กับสภาพแวดล้อมที่สุด เพราะว่าถ้าหากตำรวจเขามาบีบ เราจะสามารถที่จะ กลืนไปกับฝูงชนได้เลย (หัวเราะ)

ฉะนั้นอย่าไปหวือหวาแต่งกันมากมาย (หัวเราะ) พวกมึงจะโดน จับเอาง่ายๆ (หัวเราะ) ทุกคนก็จะธรรมดา พี่เล่นเป็นแม่ค้าหาบเร่แผงลอย ซึ่งมีเยอะมากแถมมัน พอตำรวจมาเราก็จึงไปรวมกับแม่ค้า (หัวเราะ) ก็เป็น อะไรที่ ตื่นเต้น รู้สึกสัมผัสงานศิลปะแปลกๆ ครั้งแรก ก็ไม่ได้นึกว่ามันจะมี ลักษณะนี้ด้วยหรือ เคยเห็นแต่แบบว่ามันต้องไปเป็นในทีวีซีรีส์เปล่า ก็ เลยติดใจ ค่อยๆ ติดใจนะ พอมาเรื่องที่ 2 ไปเล่นที่สนามหลวง เล่นบนหลังคา รถบรรทุก เล่นเรื่อง “สลัม” (หัวเราะ) ตอนนั้นเขามีการไล่ที่สลัม ซอยไฟ สิงโต ทัศน์เปล่า ที่เขาเผาซอยไฟสิงโต

بابเบิ้ล สายน้ำผึ้งคะ

พีจ้อน สายน้ำผึ้งใช่ไหม เออ อยู่แถวนั้น เขาก็ไล่ที่สลัม คนสลัมเขาก็ ไม่มีที่อยู่กันเลยตอนนั้น มะขามป้อมก็ทำละครไปเล่น เล่นเป็นจรยุทธ์เหมือนกัน คือรถบรรทุกที่มันจะเปิดได้นี้ก็ออกใหม่ เปิดออกแล้วเราก็จะเล่นกันละคร กันบนรถบรรทุก แล้วก็มีการสลัมประท้วงกันอยู่ เป็นเรื่องที่ 2 หลังจากนั้น ก็เลยไม่คิดฝันว่าจะเข้าไปอยู่ในทีวีอีก รู้สึกว่าเล่นตามนี้เป็นอย่างนี้ที่มีคุณค่า กว่า แล้วเรารู้สึกว่าเราเล่นแล้วเราก็จะมีความสุขมากกว่า ไม่ได้เล่นละครอย่างเดียวแต่เราได้สัมผัสคนมากมายด้วย

อย่างเล่นเรื่อง “สลัม” เราได้ไปคุยกับคนสลัม ได้ไปสัมผัสกับเขา ไปอยู่กับเขานานมาก เรื่องที่ 3 พี่เล่นประเด็นเรื่องโสเภณี ก็ต้องไปอยู่พัณฑ์

พงษ์ เกือบ 3 เดือน ไปออฟฟิศทุกวันอย่างเลยว่าเขามีวิธีอะไรยังไง ไปหาเรื่องราวจากพี่ๆ ที่เขาขายบริการ ก็เลยเปิดผ่านถ่างโลกทัศน์เรื่องการแสดงเรื่องสังคมของเราให้กว้างขึ้น เราารู้สึก โอโห ไม่ไปไหนแล้ว กูอยู่ที่นี้แหละ รู้สึกว่าได้ค้นพบตัวเอง ได้เจอตัวเองแล้วว่าสิ่งที่อยากทำคืออะไร เลยยังไม่ได้เป็นดาราสักที ก็เป็นดาราชาวบ้านไป

พี่บู๊ ดาราอึ้ง

ลุงอ้อย ดาราอึ้ง

พี่จ๋อน ดาราอึ้ง (หัวเราะ)

พี่หมวย ตอนนี่เราก็มือออกหน้าที่วีเนอะ ตอนโดนจับแล้วก็ออกข่าว (หัวเราะ)

พี่ต้อม หนังสือพิมพ์ลงทุกฉบับ ดังกว่า

พี่จ๋อน ใครสนใจอยากจะทำร่วมกับพวกเราก็ได้นะคะ

ลุงอ้อย ยังรับอยู่

พี่จ๋อน ยังรับอยู่ เรายังอยู่เรื่อยๆ ค่ะ

พี่ต้อม เพราะว่าเราจะไปกันอยู่แล้วค่ะ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน เราต้องคายน้ำลายกระสือก่อน จะเป็นอย่างนี้ รุนพี่เก่าจะออกก็ต้องคายน้ำลายกระสือให้พวกเราก่อน พี่นี่เป็นรุ่น 7 (หัวเราะ) เพราะฉะนั้นพวกเราก็ต้องถ่ายน้ำลายของลุงอ้อยไว้ก่อน ลุงอ้อยถึงจะไปไหนได้ ที่ลุงอ้อยให้พวกเราทำอะไร พี่จะบอกความจริงให้ (หัวเราะ)

พี่ต้อม ที่กินน้ำเข้าไปนะ

พี่จ๋อน ใช่ๆ

พี่ต้อม ใส่ไว้หมดแล้ว

พี่จ๋อน ไม่รู้เรื่องกันแล้ว พวกเอ็งเนี่ย (หัวเราะ) ไม่รู้เรื่อง มาซื้อกันเลย ยุคนี้อะไรแบบนี้ไม่ได้ ใช่ไหมลุงอ้อย (หัวเราะ)

พี่ต้อม ลุงอ้อยคิดถูกไหม พามานี้นะ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ได้สาระอะไรกันบ้างไหม จบแล้วเนอะ

ลุงอ้อย จบดีกว่า (หัวเราะ)

พี่หมวย มีใครมีคำถามอีกไหมคะ

จิง ถามใครก็ได้ค่ะ ทราบมาว่าพวกพี่ทำงานกับชุมชนที่กรุงเทพฯ ด้วยรีเปล่า

พี่หมวย ใช่ค่ะ

จิง อยากรู้ว่าการทำงานกับชุมชนอย่างนั้นมีความยากง่ายกว่าที่นี้ยังไงบ้าง

พี่จ๋อน เรามีประสบการณ์การทำงานกับชุมชนเมืองค่อนข้างเยอะ แต่เป็นประสบการณ์ที่ล้มเหลวเกือบทั้งหมด (หัวเราะ) ของมะขามป้อมไม่อยากจะคุย พวกเราเป็นพวกที่เรียนรู้จากความล้มเหลว (หัวเราะ) เราไม่ใช่พวกเรียนรู้จากความสำเร็จเลยนะ เราเคยทำที่ชุมชนทรัพย์นุกูล ตอนนั้นเราก็คลั่งความเป็นชุมชนมาก เป็นนักศึกษาด้วย แล้วก็ทำกิจกรรมที่มะขามป้อมด้วย เราก้ไปทำ พวกเราก้จะเป็นพวกเรียบง่าย เห็นไหม ก็ใส่อะไรง่ายๆ เหมือนพวกเรอย่างนี้แหละ เวลาเราไปลงชุมชนเราก้จะต้องทำอะไรง่ายๆ ชาวบ้านเขาทอดกล้วยทอด เราก้ไปทอดกล้วยทอดกับเขา พอเขาใส่ผ้าถุงเราก้ใส่ผ้าถุง คือมีความเป็นกันเองมากมากกับชาวบ้านกับชุมชน เสร็จแล้วเราก้ยังไม่ได้มีความเก่งกล้า ไม่ได้รู้เรื่องแนวการทำงานกับชุมชนเยอะนะคะ เราก้เข้าไปแล้วเราก้จัดกิจกรรมที่มีเด็กผู้หญิงเด็กผู้ชายทำกิจกรรมด้วยกัน พี่นี่ ปรากฏว่าพวกเราก้ไม่ได้คิดอะไร ความที่เราก้ไม่ได้คิดอะไร หญิงชายเท่าเทียมกันเสมอภาค ยุติธรรมอะไรของเรา นึกออกไหม เราก้มีอุดมการณ์ในลักษณะนั้น แต่เวลาทำกับชุมชนต้องไปดูว่าวัฒนธรรมของชุมชนนั้น คืออะไรใช้ไหมคะ เขายึดถืออะไรอยู่ พี่นี่ความเป็นผู้หญิงผู้ชายในชุมชนยังค่อนข้างลำบาก เราก้ให้เด็กเล่นกิจกรรมจับมือจับไม้เข้ากันอะไรไปมา ชุมชนก็รู้สึกไม่แฮปปี้

พี่ต้อม รู้สึกตอนนั้นเราปิดประตูเนอะ

พี่จ๋อน ใช่

พี่ต้อม เพราะว่าเราทำละคร

พี่จ๋อน พี่นี่ก็มีบางอันที่เราต้องการความเจียบ ต้องการแบบว่า...

พี่หมวย สมานิ

พี่จ๋อน สมานิ เราก้เข้าปิดประตูกันให้หมดเลย อยู่ในหอประชุมนะ อยู่กลางชุมชนเลย เราก้สั่งให้ปิดประตูปิดหน้าต่าง ชาวบ้านเขารู้สึกงง ใอันนี้มาแปลก คือไม่ได้มาอบรมก็มาในสภาพที่หลุดลุ่ยมาก เสื้อผ้าอาภรณ์ก็ดูแบบว่าก็ไม่

ได้นำเชื้ออะไรเลย บุคลิกภาพก็แบบแฉกแฉกเขาไปทั่วชุมชน (หัวเราะ) กิจกรรมก็ให้ลูกหลานมาทำอะไรกัน หลายสิ่งก็เป็นข้อสงสัย คลางแคลงใจแก่ชุมชน ก็มีการ...เราเปิดประตูไปได้สักพักนะ

พี่หมวย มีคนเมามา

พี่จ๋อน มีคนเมามาเคาะประตู

พี่หมวย มาขอตั้งค้ลูก (หัวเราะ)

พี่จ๋อน มาขอตั้งค้ลูกเสร็จ เปิดประตูเห็นพวกเรากำลังเล่นเกม มีผู้หญิงผู้ชายจับมือกัน ก็เป็นเรื่องเลย เขาก็ไปบอกชาวบ้าน ชาวบ้านก็มาเลยปิดล้อมพวกเรา โอ้โฮ จริง

พี่หมวย ไล่ออกจากชุมชน

พี่จ๋อน เออ ไล่ออกจากชุมชน (หัวเราะ) จะจดจำ (หัวเราะ) เข้าไปในชีวิตกลับมาเรียนเรื่องชุมชนกันใหญ่เลย ทำงานชุมชน แม่ง ต้องทำยังไงวะ ทำวิธีไหนวะ เปิดตำราอะไรต่างๆ พี่ว่าเป็นประสบการณ์ที่ดีนะคะ ก็เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง แต่ว่าพวกเราก้เหมือนกับพวกอ่อนด้อยประสบการณ์ด้วย ครั้งนั้นก็เลยถูกไล่ออกจากชุมชนมา หลังจากนั้นก็เป็นแรงขับให้พวกเรา คือการทำงานพวกนี้ต้องเรียนรู้นะ ไม่ใช่จะทำตามความรู้สึก แล้วก็คุณก็ลงไปทำอย่างเดียวใช้ไหมคะ แต่งานที่เกี่ยวข้องกับคนเยอะๆ โดยเฉพาะ เราลงไปทำกับลูกหลานเขา เราก้ต้องรู้ว่าถ้าจะทำ รู้รากฐาน รู้ความเชื่อ รู้อะไรต่างๆ ของเขา แล้วเราก้จะต้องทำให้สอดคล้องกับสิ่งที่ชุมชนเป็นอยู่ ถึงแม้ว่าบางประเด็น พี่ไม่ได้บอกว่าชุมชนดีทั้งหมดนะคะ บางประเด็นตัวชุมชนเองก็มีสนิมในที่จะต้องเคาะหรือว่าจะต้องจัดการ แต่ว่าการเข้าไปครั้งแรกของเราไม่ควรเข้าไปแล้วก้เปิดแผลเลย ไม่ใช่วิธีนี้ แบบไปถึงปีบ คุณมีปัญหาบางอย่างโน่นอย่างนี้ อย่างนั้น ก็ไม่มีชุมชนไหนที่จะยอมรับเราได้ แล้วอันนั้นก็ เป็นบทเรียนสำคัญของมะขามป้อม

ฉะนั้น ตอนที่เรามาทำที่เชียงดาว วิธีการทำงานของเราคือเป็นกิจกรรมเชิงบวกเกือบทั้งหมด เพราะว่าเราก้เหมือนคนใหม่ที่เข้ามาอยู่ในชุมชน จริงๆ เรามาอยู่แค่ 4 ปีเอง กับชุมชนที่เขามีความเป็นมาเป็นร้อยๆ ปี เราก้ยังเป็นคนใหม่อยู่ดี วิธีการของเราก้คือทำกิจกรรมเชิงบวก เลิฟลี่

รักการอ่าน ละครโรงเล็กกับเด็กเชียงดาว แคะให้ชุมชนได้รู้จักหน้าค่าตาแล้วเข้ามาเจอพวกเราก่อน ได้เห็นว่าพวกเราทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อลูกหลานเขาเชิงบวกก่อน แล้วเรื่องต่อไปที่เราก้เข้าไปสะกิดสะเกาชุมชน ราค่อยๆ แคะ ต้องทำให้เขารักก่อน ตอนนี้อย่างไม่รักเราเลย เขายังคิดว่าเราเป็นคนข้างนอกอยู่ คือแนวทางของมะขามป้อมที่ทำอยู่ตอนนี้ วิธีการทำงานชุมชน พี่ตอบยาวไปไหม

ลุงอ้อย ตกใจจำคำถามได้รีไปเล่า (หัวเราะ)

พี่หมวย งานชุมชนเมือง จริงๆ ที่ต่างจังหวัดเราก้เคยเจอปัญหาเนะ โดนแบบพวกอิทธิพลยาเสพติด ชูยงอะไรอย่างนี้

พี่ปุ้ย ชูฆ่า

พี่หมวย มีแถวภาคอีสาน เราไปอบรมเยาวชนเรื่องประเด็นยาเสพติด เขาก้มาชูละในลานวัด มาชูยงมาชูฆ่า ซึ่งก้เป็นบทเรียนของเราเหมือนกัน ว่าเวลาลงไปทำ จับประเด็นแรงๆ อาจจะต้องดูให้ดีกว่า มีทับเส้นรีไปเล่า หรือเราก้เข้าแบบไหน ตอนนั้นเป็นบทเรียนที่เราก้สะสมมาสำหรับการทำงานชุมชน ณ ปัจจุบัน เมื่อก่อนเรามักจะเข้าไปตรงๆ ใจ ไปโจมตีตรงๆ ก้โดนไลยงออกมา

พี่จ๋อน ไม่มีศิลปะเลย

พี่หมวย ไม่มีเลย ไม่มีงานศิลปะ เลยคิดว่าถ้าเข้าไปตรงๆ เลย อันตรายมาก เป็นบทเรียนว่าเราควรจะต้องปรับ เวลาเข้าไปทำยังไงให้มีแนวร่วมก่อนในชุมชน ให้เขารักเราแล้วก้เราก้ค่อยๆ คืบไปเรื่อยๆ ไปช้าๆ แต่ว่ามันคงดีกว่าไปเร็วๆ แล้วตาย (หัวเราะ)

พี่จ๋อน นรกก้ไม่เอาพวกเรารอกนะ (หัวเราะ)

พี่หมวย เขาไม่เอางักเลยได้มาอยู่กองกันที่นี่ (หัวเราะ)

ลุงอ้อย มีใครมีคำถามอะไรอีกไหม เพราะเดี๋ยวก้พี่จ๋อนจะต้องไปเบิกโลกนี้ 7

พี่ต้อม กล่อมลูก (หัวเราะ)

พี่จ๋อน พระอุปคุตนะคะ ก้เสด็จลงมาแล้ว (หัวเราะ) นี้เราก้บอกข่าวดีกับพวกเราด้วย ถ้ามาดแม้นว่าพวกเราสนใจกัน วันนี้เนี่ยเป็นวันเบ้งปูดใช้ใหม่ เออ

เป็งปืดก็คือวันพุธแล้วก็เดือนเต็มดวง คือดวงเพ็ญ ก็เดือนเพ็ญทางเหนือเขาก็จะมีความเชื่อว่าจะเป็นวันที่พระอุปคุตจะขึ้นมาบิณฑบาตบนโลก ปกติท่านจำศีลอยู่สะดือทะเลกลางมหาสมุทรนะ

พืด้อม สะดือโลก (หัวเราะ)

พืด้อน มีวิมานแก้ว พี่เพิ่งไปอ่านในอินเทอร์เน็ตเมื่อกี้นี่เอง (หัวเราะ) คือไปหาข้อมูล คือมาคุยบอก...ลุงอ้อยถามไปมา กูเริ่มไม่แน่ใจว่าคืออะไร เมื่อกี้มาบอกลุงอ้อย วันนี้มีพระอุปคุตโน่นนี่ เริ่มชักไปเรื่อย เริ่มไม่แน่ใจ ไม่รู้ข้อมูล เมื่อกี้เลยไปอ่านอินเทอร์เน็ต ตอนนี้เลยรู้หมดแล้วนะคะ (หัวเราะ) ท่านประดิษฐานอยู่ที่สะดือมหาสมุทรนะคะ แล้วก็ขึ้นมาบิณฑบาตบนโลกมนุษย์ ทางเหนือหรือว่าทางพม่าทางมอญ จะเชื่อเกี่ยวกับพวกนี้มาก เขาบอกว่าถ้าใครได้ตักบาตรให้พระอุปคุต ตอนช่วงกลางคืนก็จะมีโชคลาภ มีสติปัญญาที่ตื่น ความทรงจำที่เลอะเลือนก็จะกลับมา

พืด้อม และจะได้เป็นนาค (หัวเราะ)

พืด้อน ฉะนั้นถ้าใครอยากจะไปตักบาตร เดี่ยวตอนเที่ยงคืนพี่จะไป ที่วัดทุ่งหลุก พุดจริงๆไม่ได้พูดเล่นนะ นี่คิดว่าพูดเล่นหรอเนี่ย (หัวเราะ)

พืด้อง ตักด้วยอะไรยังไง

พืด้อม แล้วพระอยู่ที่ไหน

พืด้อน เขาเชิญมาแล้ว เขาเชิญแบบเป็นเหมือนทรงใจ

จูน พี่คะ แล้วตักเป็นอาหารแห้งหรืออาหารอะไรคะ

พืด้อน คือพี่ ไม่ได้มีความรู้อะไรเลยจะ พี่ก็เขาก็เพิ่งมาบอกมาอีกทีนี่เหมือนกัน (หัวเราะ) พี่ก็เพิ่งหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตไปเมื่อตะกี้ คินนี่ก็ว่าจะไปนั่นแหละ

พืด้อม ข้าวสารอาหารแห้ง

พืด้อน ข้าวสารอาหารแห้งหรือว่าจะเป็นสดางค์ ได้ทั้งหมด หรือว่าโดยจิตโดยใจเราไปนั่งแล้วตั้งจิต ก็ได้ แบบนั่งสมาธิที่นั่นแหละ พี่ว่า ถ้าใครต้องการโชคลาภ ล็อตเตอรี่ (หัวเราะ) จะมีที่ไปที่ไปตอนประมาณเที่ยงคืน จะมีพี่แล้วก็ลุงเหยแล้วก็อาจจะพืด้อมนะคะ แล้วจะมีที่เข้ามิดก็จะมีพวกพืด้อน ตีห้า คือท่านอุปคุตพอเกิดแสงเงินแสงทองจับขอบฟ้า ท่านก็จะไปแล้ว

มาเฉพาะกลางคืน เก๋ไหม โรแมนติกๆ นะ

พืด้อม ใครจะอยู่ที่พี่ฝากเงินไว้ก่อนไป (หัวเราะ)

พืด้อน พี่ก็ว่าจะไป ยังไงก็ไปซะหน่อยคินนี่ คินนี่เขาก็จะบอกว่ามันก็จะผีเผอเยอะนะ

จูน อ้าว

พืด้อน คล้ายๆ มันเปิดหมด 3-4 โลก (หัวเราะ)

จูน อ้าว

คิต จริงหรอ (หัวเราะ)

พืด้อม เรื่องจริงๆ

พืด้อน เรื่องจริง ดูหน้าคนข้างๆ ไว้ดีๆ เอะ ไม่งั้นนอนๆ ไป (หัวเราะ)

(ตื่นตื่นกันทุกคน)

พืด้อม เขาทำตะแหลามาแล้ว 1 อัน (หัวเราะ)

แกง ขอนั่นนิจิ (หัวเราะ) ถ้าร้องเพลงนี้สู้ได้ไหม ร้องเพลงใส่

แก้ว รำดาบใส่ (หัวเราะ)

พืด้อม ไซ่ พวกรำดาบกับร้องเพลงนี้แยเลยนะ

ลุงอ้อย อ้าว ตกลงว่ามี 2 รอบนะ พระอุปคุต (หัวเราะ)

พืด้อน ไซ่ ใครสนใจนะ

ลุงอ้อย 6 ทุ่มกับตี 5 ถ้าใครสนใจนะครับ ก็ติดต่อซื้อบัตรได้ที่พืด้อนนะ

พืด้อน ได้ที่พืด้อนนะ พวกพี่มะขามป้อมนี่ก็อย่างนี้แหละ ไม่มีสติปัญญาอะไร หนักไปทางไสยศาสตร์ (หัวเราะ)

พืด้อม ทุกวันนี้เวลาขอรู้นี่ก็ต้องพึ่งไสยศาสตร์ (หัวเราะ)

พืด้อน พอส่งโครงการที่ ก็เจ้าพระคุณคุณ (หัวเราะ)

พืด้อม บ่นๆ

พืด้อม งบประมาณจัดการมีค่าหัวหมูกับเหล้าขาวด้วย (หัวเราะ)

พืด้อม ค่าหัวหมู (หัวเราะ)

พืด้อน ก็เราอยู่ในชุมชนนี้ เป็นวิถีชุมชนนี้ ไซ่ใหม่ เป็นความเชื่อ เราก็ต้องแบบว่า ได้ผลนะ พี่ขอบอก (หัวเราะ)

พี่เอม กระต่ายฯ คงต้องเอาข้างแล้วละ (หัวเราะ)

จูน พี่คะ แล้วเดือนนี้มีกี่ครั้งคะ

พี่จ๋อน หมายถึง

ป่าน พระอุปคุต

แก่ง นานๆ ที

พี่จ๋อน ครั้งเดียว ปีละครั้งเดียวนะ

พี่หมาย (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ไซ้

พี่ปุย แล้วไม่ใช่ปีละครั้งด้วยนะ นานๆ หลายนๆ ปี

พี่จ๋อน ไซ้ ที่เป็นวันพุธแล้วก็เดือนเพ็ญนะ

แก่ง เดือนนี้มีเพ็ญกี่วัน

พี่จ๋อน แล้ววันนี้พระจันทร์สวยมากเลย เขาบอกอะไรนะ เหมือนศุกร์ 13

ไซ้ใหม่ เหมือนศุกร์ 13 ของฝรั่ง อืม วันนี้เป็นเหมือนวันศุกร์ 13ไทย (หัวเราะ
หึ หึ) ถึงให้ไปसानตะแหลวกกันไ้

พี่ปุย ขอกลับบ้านอันนิ่งดิ

พี่ต้อม กลัวกันใหญ่เลย

พี่จ๋อน กลัวสุดๆ เลย ถ้ายังไปเป็นเพื่อนกันหน่อยนะ กลัว (หัวเราะ) แล้ว
ในอินเตอร์เน็ตเขาบอกเลยนะว่า พระอุปคุตจะมาในรูปของเงรน้อย จะเดิน
บิณฑบาตไปทั่วทางสามแพร่งสี่แพร่งเลย แล้วทางที่เราจะไปวัดทุ่งหลุกมี
หลายแพร่ง ช่วยไปด้วยกันนะ (หัวเราะ) กลัวเจออ (หัวเราะ)

พี่ปุย (หันไปบอกพี่ฯ) เฮ้ย เตียวพวกเรากลับบ้านพร้อมกันนะ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน นี่ถามพวกพี่ฯ เขาบ้างก็ได้เนะ พวกอื่นๆ เดียวกันนะ (หันมาหาจุ
อ้อย) อ้าว พอไหม

จุอ้อย อ้าว ถ้าไม่มีอะไรก็ 2 รอบนะครับ (หัวเราะ)

พี่ต้อม โฆษณาอีก ยังไม่หมด

จุอ้อย 2 รอบ หกทุ่มและตีห้า

พี่จ๋อน ไซ้คะ

จูน เขาทำพิธีนานไหมคะ (หัวเราะ)

พี่ปุย สนใจนะเนี่ย

จุอ้อย เริ่มละ

พี่จ๋อน เตียวไปด้วยกันไปรอบแรกเลย เจ๊ว่าถ้าติดใจจะได้ไปรอบสองได้
อีก (หัวเราะ)

จูน อยากรู้ว่าทำพิธีนานรีเปล่า เพราะไม่เคยเห็นเขาตักบาตรกลางคืนกัน

พี่จ๋อน คือไม่รู้เลยเหมือนกัน (หัวเราะ) พวกทางเหนือมีใครรู้บ้าง ว่าไ้

คำตอบ เขาใส่บาตรอาหารแห้งเหมือนปกติธรรมดา แล้วก็มีการ บาตร
วันเกิดนะคะ

พี่หมาย เขาก็หย่อนใส่ๆ ใส่เสร็จก็กลับ ก็เสร็จแล้ว เพราะว่าเมื่อเช้าตลาด
ก็ประกาศเหมือนกัน

จุอ้อย ตอนกลับนั้นแหละ

พี่ต้อม ตอนกลับนั้นแหละ (หัวเราะ)

จุอ้อย ตอนกลับนั้นแหละ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน เพราะท่านอุปคุตเป็นอรหันต์หลังจากพระพุทธองค์ปรินิพพานไป
แล้ว 218 ปี เมื่อกี้ข้อมูล (หัวเราะ)

นิว ข้อมูลแน่นนะเนี่ย

จุอ้อย เอาออกมาให้หมดเลยไหม (หัวเราะ) ค่อยๆ ออกมาอยู่นั้นแหละ

พี่จ๋อน สมัยพระเจ้าอโศกมหาราช เป็นพระอรหันต์ที่ขึ้นมาคุ้มครองพุทธ
ศาสนาตอนช่วงนั้น ที่เป็นคนที่ชอบพระเจ้าอโศกมหาราชมาก ก็เลยจำเป็นต้อง
เดินทางไปบูชาพระอุปคุต

พี่ต้อม ชอบเพราะอะไร

พี่หมาย เพราะอะไร

พี่ต้อม ชอบเพราะว่าอะไร

พี่จ๋อน เพราะว่าหล่อมาก ดูหนัง.. (หัวเราะ) หนังสือเดียวๆ เรื่องอโศก
มหาราช หล่อมากกก (หัวเราะ) พระเอกอินเดียหล่อมาก (หัวเราะ) อ้าว
พระเจ้าอโศกไซ้ใหม่ ที่ทำให้พุทธศาสนามาถึงประเทศไทย เพราะว่ายุคท่าน
เป็นยุคที่นำศาสนาไปเผยแพร่ที่อื่น

ลุงอ้อย มันต้องอ้างอิงขนาดนั้นเลยหรือ หล่อก็พอแล้ว (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ไม่ได้ๆ จะได้ดูมีสาระ

ลุงอ้อย หล่อก็พอแล้ว (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ถ้าใครอยากดูหนังเรื่องนี้พี่มีนะคะ (หัวเราะ) พี่เอาไว้ดูตอนหัวใจ
แห้งแล้ง (หัวเราะ)

เร็วๆ ลั่นๆ มะขามป้อมเป็นยิวไว

ลุงอ้อย เอาละ ลุงมีคำถามถ้าให้พูดเร็วๆ นะ บอกมะขามป้อมเป็นยังไง
بابเบิลจะพูดว่ายังไง

بابเบิล มะขามป้อมเป็นยังไง ก็เป็นกลุ่มคนที่มีความสนใจร่วมกันในเรื่อง
ของศิลปะแล้วก็ชุมชนค่ะ

แก้ว ของหนูที่รู้มาก็เป็นพวกละครเวทีนะคะ

จูน ละครเวทีเหมือนกันค่ะ เพราะว่าอาจารย์ชอบให้ไปดูของกลุ่มมะขาม
ป้อม

ลุงอ้อย นี่บังคับหรือว่า (หัวเราะ)

จูน บังคับดูค่ะ

ลุงอ้อย ไปทำอะไรกับอาจารย์ไว้รีเปล่า ไปมี...

พี่ต้อม อาจารย์อะไรคะ

จูน อาจารย์ภาสกรค่ะ สอนการแสดง

ลุงอ้อย จ๋อน วิธีการของจ๋อนรีเปล่า อ้าว แม้วลูก

แม้ว ที่รู้มาคือละครเวที แต่ตอนนี้รู้เพิ่มว่าเป็นพวกแปลกๆ ด้วยค่ะ
(หัวเราะ)

แก๊ง เป็นลูกกลมๆ มั้งครับ (หัวเราะ) ก็ละครครับ เกี่ยวกับงานชุมชน แล้ว
ตอนไปลาว เห็นจึงพูดว่าอยากมาเจอกลุ่มนี้ก็เลย อยากมาเจอดูเหมือนกัน

พีน คงจะขมก่อนหวานนะคะ

พี่ๆ มะขามป้อม โอ้ยยย (แซวๆ)

พี่จ๋อน ซิมรี่ยังๆ (หัวเราะ) หน้าตาคลายพระเจ้าน้องสนธิ์ (หัวเราะ)

พี่ต้อม น้องเขานิ่งไปเลย

พี่จ๋อน ตายๆ (หัวเราะ) ไม่เป็นไรพี่หยอกเล่นๆ (หัวเราะ)

พี่หมวย นี่แหละ ยังไม่ทันกลับก็เจอซะแล้ว (หัวเราะ)

แก๊ง อ้อ เจอเนื้อคู่ (หัวเราะ)

จูน เออ ถูกๆ เจอเนื้อคู่ทางเหนือใจ (หัวเราะ)

พี่เอม เขาดูดวงกันมาค่ะ

แก๊ง พอเจอเนื้อคู่ถึงกับถอดแว่นเลย

พีจ็อน อ้อ ดูดวงมา ขอบโคแก่หรือจ๊ะ (หัวเราะ)

เต้ เอาจริงนะเนี่ย ถอดแว่นละ

พีณ ไม่ค่อยยอมงโง่เลยถอดแว่น (หัวเราะ)

พีฝน แร่งอะ

พีจ็อน ต่อยๆ เลย ไปคนอื่นเลยลุงอ้อย

ลุงอ้อย เต้

เต้ ก็ละคร เพราะเราก็รู้จักเพื่อนๆ เพื่อนเล่นละครอยู่เหมือนกัน แต่ว่าของ ม.กรุงเทพ ก็เคยแนะนำ รู้สึกว่าเขาจะเคยทำละครเวทีร่วมกับมะขามป้อมด้วยครับ เคยมาดูเขาเล่น แต่ว่าก็จำไม่ได้แล้วเหมือนตอนนั้นว่าเรื่องอะไร แล้วก็เพิ่งมารู้ตอนตะกี้ก็เกี่ยวกับพวกงานสังคมครับ

ลุงอ้อย ช้างบนเลยลูก ดิว

ดิว คงเป็นกลุ่มคนที่ต้องการเป็นผู้ให้อย่างแท้จริงกับชุมชน แล้วก็ชอบที่เป็นคนสนุกสนานค่ะ

พีจ็อน มีสาระบ้างไหมคะ

ดิว มีค่ะ มี (หัวเราะ)

ลุงอ้อย แม่วลูก

แม้ว กลุ่มคนที่ทำงานเพื่อชุมชนค่ะ แล้วก็ไม่ว่าทำอะไรเพื่อความสนุกของตัวเองด้วยหรือเปล่า (หัวเราะ)

พีต้อม ถูก

ลุงอ้อย ป่าน

ป่าน ไม่เคยรู้จักมะขามป้อมมาก่อนเลยคะ เพิ่งรู้จักวันนี้แล้วก็เป็นคนอารมณ์ดีแล้วก็ทำเพื่อคนอื่น ดีค่ะ ชอบ

ลุงอ้อย ดริ้ม

ดริ้ม ครับ รู้สึกว่าเป็นกลุ่มคนที่มีปรัชญาการทำงานที่น่าสนใจดีครับ

เต้ โดยเฉพาะใคร (เพื่อนๆ แชว)

ดริ้ม ไม่มีอะไรครับ

เต้ แต่เราได้ยินแว่วๆ ตอนเย็นนะ (หัวเราะ)

ลุงอ้อย อ้าว จิง

พีจ็อน แสดงว่ามีอะไรเลยอะ (หัวเราะ)

จิง ส่วนของจิงก็เป็นกลุ่มคนที่แบบสามารถเอาศิลปะกับเรื่องทางสังคมมารวมกันได้อย่างลงตัวนะคะ

ลุงอ้อย อืม

จิง ก็สนุกแล้วก็ได้สาระด้วยค่ะ

ลุงอ้อย ก็

กี้ คิดว่าเป็นกลุ่มที่เป็นการผลิตสื่อของชาวบ้าน แล้วก็ชอบที่จะหาสิ่งใหม่ๆ ให้ตัวเอง ชอบที่จะหาความเสี่ยงตัวเอง (หัวเราะ)

พีต้อม ความเสี่ยง (หัวเราะ)

หยิน ก็คิดว่าเป็นคนที่ทำสื่อผ่านละครนะคะ รู้จักจาก สสส. เพราะว่าเคยไปช่วยงานก็เลยรู้จักมะขามป้อมค่ะ

ลุงอ้อย แล้วจากวันนั้นที่รู้จักแล้วถึงวันนี้ยังรู้จักอันเดิมรีเปล่า (หัวเราะ)

หยิน เปลี่ยนไปนิดหน่อยค่ะ (หัวเราะ)

ลุงอ้อย ทางนี้ก็เป็นเอาออกมาจากมหาวิทยาลัยหมดแล้ว (หัวเราะ)

พีจ็อน ท่าทางยังอ่อนอยู่เลยนะ (หัวเราะ)

ลุงอ้อย ที่พามาวันนี้ก็จะพามาพระอุปคุตนี้แหละ (หัวเราะ) เรามีความเห็นอะไร พูดเร็วๆ แบบรู้สึกเร็วๆ กับมะขามป้อมเท่าที่รู้จัก

พีจ่า รู้จักมะขามป้อมผ่านตัวหนังสืออะคะ แล้วก็รู้ว่าเขาทำเกี่ยวกับด้านละครเวที แล้วก็ได้มาสัมผัสกับวันนี้รู้สึกทึ่งว่าสนุกดี อยู่กันสนุกดี (หัวเราะ)

ลุงอ้อย นี่คนรุ่นใหม่ล่ะ ซึ่งเราถือว่าเขาน่าจะมีความบริสุทธิ์ใจในการจำกัดความ (หัวเราะ)

พีต้อม ลุงอ้อยหัวเราะด้วย ดูเสียงหัวเราะสิ (หัวเราะ)

ลุงอ้อย มีไหม เราอยากแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกดีกว่า เอาความรู้สึก

พีฝน ให้น้องก่อนก็ได้ค่ะ

ลุงอ้อย น้องหมดแล้ว

พีฝน นี่ค่ะ น้องแบด

ลุงอ้อย อ้อ น้องแบด (หัวเราะ)

พี่แบด เคยได้ยินแต่ชื่อนะคะ ยังไม่เคยได้ดูผลงานของมะขามป้อม แต่เคยได้ไปที่สตูดิโอ นะคะ พอมาวันนี้ก็เลยคิดว่าเป็นกลุ่มคนที่รักสนุกนะค่ะ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ดูเสเพลมากเลยนะ (หัวเราะ)

พี่แบด แล้วก็แบ่งปันความสุขของตัวเองให้คนอื่นด้วยนะค่ะ

ลุงอ้อย ฝนไหม อ้าว

พี่ฝน ก็คงเป็นคนประเภทเดียวกันนะค่ะที่อยู่ด้วยกันได้ มะขามป้อมกับกระต่ายฯ ก็คงรู้จักนอญว่าประมาณไหน (หัวเราะ)

พี่จ๋อน รู้กันอยู่แคใจ

พี่ฝน รู้กันอยู่แคใจ

ลุงอ้อย ไอ้พวกหน้าเดิมนะ เนียนนะ

พี่จ๋อน ใช่ เจอกันไปก็เจอกันมา (หัวเราะ)

ลุงอ้อย เอาคนใหม่ๆ บ้างละกัน นุ่น ฝ่าย ปิด ให้จำกัดความมะขามป้อม

พี่ฝ่าย รู้จักมะขามป้อม เพราะว่าทราบว่าเขาก็เล่นละคร ก็มีหลายกลุ่มที่เล่นละคร แล้วก็แต่ที่ว่าเพิ่งมาทราบว่าทำงานเรื่องพัฒนาชุมชนซึ่งก็น่าสนใจ แล้วก็นับถือแล้วก็ยกย่องเพราะว่าเป็นกลุ่มคนที่ค่อนข้างอุดมการณ์อันแรงกล้า เพราะยิ่งพอเราโตมากขึ้นเรื่อยๆ อุดมการณ์ที่เราเคยมีในสมัยมหาวิทยาลัยมันก็หายไป แต่ว่ารู้สึกว่าการนี้ยังมีอุดมการณ์ที่แรงกล้าอยู่นะค่ะ

ลุงอ้อย อือหิม (ปรบมือ)

มิเสียงแซว ดินะที่มีฝ่าย (หัวเราะ)

พี่จ๋อน เรื่องจริง (หัวเราะ) ข้างหน้าดูสวยหุ

ลุงอ้อย อ้าว ปิด

พี่ปิด เออ ถ้าเป็นกลุ่มมะขามป้อม ชื่อมะขามป้อมจริงๆ เป็นชื่อของหมาที่บ้านนะค่ะ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ไม่ต้องบอกก็ได้นะ

พี่ปิด ไม่เคยรู้จักมะขามป้อมเลยหน้าตาเป็นยังไง รสชาติเป็นยังไง แต่จะไปตั้งชื่อหมาไป (หัวเราะ) แต่สำหรับกลุ่มนี้เคยได้ยินชื่อมาจากกระต่ายฯ

ที่เดียวเลยคะ ไม่เคยได้ยินมาก่อนเลยเพราะว่าไม่ค่อยได้สัมผัสกับทางด้านพวกที่เกี่ยวกับชุมชนหรือว่ามูลนิธิฯ อย่างนี้มากมายนัก ทราบว่าแค่ทำละครเวที แล้ววันนี้พอมารู้จักก็เหมือนแบบรู้สึกจะทำอะไร แล้วก็ประทับใจมาก เออ เจ๋งมากที่ทำงานศิลปะกับเรื่องของชุมชนมาทำให้เกิดประโยชน์ได้พอดี ปิดเป็นคนที่ชอบศิลปะ ปิดทำงานศิลปะอยู่แล้วนะค่ะ แต่ไม่รู้ตัวของตัวเองมันจะไปสร้างประโยชน์อะไรให้ใครได้บ้างรีเปลา ก็รู้สึกเจ๋งมากประมาณนี้คะ

ลุงอ้อย นะ เจ๋ง จำได้มั้งไหมพูดอะไร (หัวเราะ) ที่พี่ๆ ป้าๆ พูดมาทั้งหมดไม่เห็นได้พูดอะไรเลยใช่ไหม แสดงอดีตหมดเลย (หัวเราะ)

พี่ทอมว ใช่

ลุงอ้อย เอาละ ไม่รู้ผมก็คิดว่าเขาน่าจะใส่ชื่อนะครับ ก็ถ่ายทอดความรู้สึกที่จริงๆ ให้เราได้

พี่ทอมว ลุงอ้อยพยายามเน้นนะ (หัวเราะ) ใส่ชื่อๆ

ลุงอ้อย อ้าว เราก็ต้องให้ความบริสุทธิ์ใจ ใช่ไหม (หัวเราะ) จะรีบไปอุปคุตด้วยใช่ไหม (หัวเราะ) อย่าลืมเอาพระเจ้าโศกไปด้วยนะ (หัวเราะ)

แก้ว อายๆ (แซวพี่น)

พี่จ๋อน ตะแหลกก็เอาที่ไม่อยู่นะ (หัวเราะ) บอกไว้ก่อน

ลุงอ้อย เดี่ยวคงจะมีคุยต่อนิดหน่อยนะครับ เพราะวันนี้ก็ได้รู้จักมะขามป้อมอย่างรวดเร็ว ว่ามีทำงานอะไรบ้างนะ สำหรับทริปนี้ คงเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมหรือบุคคล กลุ่มบุคคลที่พบมาในช่วง 3-4 วันนี่ ก็กลุ่มมะขามป้อมก็เป็นกลุ่มที่ปิดจุก พงษ์นี้เราเดินทางเข้าไปอยู่กับความรู้สึกคุ้นชินที่สถาบันต่อไป (หัวเราะ) คูมีอนาคต

พี่จ๋อน เศร้าใจเนอะ

ลุงอ้อย อ้าว (หัวเราะ) เราก็ค่อยหาเวลาเบรกออกมาอีกทีหนึ่ง วันนี้เขาให้ที่เรานอนที่น่ารักๆ นะ สถานที่โล่งๆ นะครับ เลี้ยงแตงไว้ตัวนึงแล้วก็มาต่อ (หัวเราะ)

พี่จ๋อน ใครโดนๆ คะ เรามีสมนต์นะ (หัวเราะ)

พี่บู บอกแล้วบ้านเราอยู่กับแบบไสยศาสตร์ตลอดน้อง (หัวเราะ)

จูน ชอบค่ะชอบ ชอบมาก

ลุงอ้อย อยากให้พวกเราเป็นกำลังอีกหนึ่งกำลัง แล้วก็ขอบคุณพี่ๆ ทุกคนที่ทำอาหารไว้ให้เราทานกัน พาเราไปดูชนผ่านะครับ แล้วก็มาเล่าเรื่องไสยศาสตร์ให้ฟัง (หัวเราะ) แล้วก็มาชวนเราไปตอนหกทุ่มหรือตีห้า (หัวเราะ) นะครับ เอาละ เดี่ยวพวกเราขอบคุณพี่ๆ เฆนิตนี่

Hatch-U ขอบคุณค่ะ ขอบคุณครับ

พี่จ๋อน ขอบคุณค่ะ

คุยกับพี่ต้อม มะขามป้อม

ลุงอ้อย คนนี้น่ะชอบบินเดี่ยว

พี่จ๋อน ฉายเดี่ยว

ลุงอ้อย ฉายเดี่ยว

พี่จ๋อน นีพี่ส่องฟอลโลให้เลย (หัวเราะ)

ลุงอ้อย บังคับ พี่ต้อมตอนนี้ทำงานกับโรงเรียนนะครับ ระดับมัธยม แล้วก็ไปทำกิจกรรมการเรียนรู้นี้แหละ ห้องทั้งห้องกับตัวคนเดียว ทำอะไรบ้างแล้วก็จะทำอีกนานไหม เล่าให้น้องฟังสักนิดนึง

พี่ต้อม ก็ทำไปจนตาย โอ้โห พี่ดูแลโปรเจกต์นึงที่มะขามป้อมชื่อโปรเจกต์ว่า “วัยมันส์เท่าทันสื่อ” วัยมันส์เท่าทันสื่อถ้าพูดอย่างนี้น่าจะ

แก่ง อย่างนี้วัยมันส์ไหม

พี่ต้อม ต้องชิมก่อน (หัวเราะ) ถ้าพูดอย่างนี้น่าจะนึกถึงอะไร ถ้าพูดถึงวัยมันส์เท่าทันสื่อ พวกเราน่าจะนึกถึงอะไร

แก่ง เยวชน

พี่ต้อม เยวชน ทำอะไร

แก่ง ที่อยู่กับสื่อครับ

พี่ต้อม ที่อยู่กับสื่อตลอด (หัวเราะ)

บับเบิ้ล ที่บริโภคลือ

พี่ต้อม ที่บริโภคลือ แล้วยังไงล่ะคะ

เต้ ข้ามหน้า ข้ามตา ข้ามหัวตลอด เนี่ยเขาเรียกข้ามหัว

บับเบิ้ล ก็เหมือนนำเสนอข้อเท็จจริงให้มองแบบมุมมองที่เกิดขึ้นจริง ไม่ใช่แบบคล้อยตามกับสิ่งที่ได้รับ

พี่ต้อม อันนั้นแหละ สิ่งพี่ทำ แต่หมายถึงว่าอาจจะเปิดมุมมองอีกด้านนึงที่เรารับมันมาอย่างเดียว เราอาจจะต้องไปรู้ข้อมูลว่ามีเบื้องหลังที่มาของมันด้วยว่าเป็นยังไง เพราะฉะนั้นสิ่งที่พี่สอน สิ่งพี่ไปทำกิจกรรมหรือว่าพูดในโครงการนี้ก็เป็นเรื่องเหล่านี้ทั้งหมดเลย

โครงการนี้มีขึ้นที่มะขามป้อม 4 ปีมาแล้ว ปีนี้เป็นปีที่ 4 พี่ทำตั้งแต่

ปีแรก ปีแรกก็เหมือนกับพวกพี่ที่ไม่ค่อยรู้เรื่องนี้ ธรรมดาที่ไม่ได้เสพสื่ออยู่แล้ว โทรทัศน์ก็ไม่ค่อยดู เราก็รู้สึกว่าจะไม่ได้มีผลอะไรต่อเรามาก แต่ว่าเวลาไปทำแล้ว ถึงแม้ว่าเราจะรู้สึกว่าเราจะไม่โดน ไม่ได้อยู่ ไม่ได้ตามกระแส แต่ในความเป็นจริง เรายังอยู่กับมันอยู่ดีนั่นแหละ ที่นี้คนที่อยู่ด้วยตลอดเวลา มันจะเป็นยังไง ก็เลยตั้งคำถามขึ้นมา ตอนแรกเราก็หาข้อมูลกันว่าเป็นยังไงบ้าง ต้องไปรู้ว่าคนทำโฆษณา เขาทำโฆษณาว่าเขาจะขายสินค้าสักอันนึง เขาพูดแต่ข้อดีวะ แล้วข้อเสียมันมีไหมจริงๆ แล้วมันก็มี เพียงแต่เขาไม่พูดถึงเท่านั้นเอง แล้วเวลาเราดู เราก็จะรู้แต่ข้อดี เวลาได้ยินเยอะๆ ได้ยินบ่อยๆ ถึงแม้ว่าเราจะไม่ใช่มัน แต่วันนึงเราไปเดินดู เอ้ย ยี่ห้อนี้อันนี้ เอ้ย มันดีนี่ ลองใช้ซะหน่อย ก็เป็นแบบนี้ เลยทำให้เริ่มต้นจากตรงนั้น ค่อยๆ เรียนรู้กันเองเพื่อที่จะสร้างกระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็ก ตอนนั้นเลือกเป็นโรงเรียนมัธยม ปีแรกก็ทดลองสร้างกระบวนการเรียนรู้ แล้วทดลองในโรงเรียนในกรุงเทพฯ 5 โรงเรียนซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน อย่างเช่นเป็นโรงเรียนวิถึพุทธ ปฐมอศุภกิจักใจใหม่ สันตอศุภกิจักใจใหม่คะ

Hatch-U ที (หัวเราะ)

พี่ต้อม (หัวเราะ) รู้จักไหม สันตอศุภกิจักใจ หลงอ้อยช่วยอธิบายสันตอศุภกิจักใจให้ฟังหน่อยได้ไหมคะ

ลุงอ้อย อศุภกิจักใจ ไม่เกี่ยวกับ (หัวเราะ) แนวคิดเกี่ยวกับพุทธศาสนา แต่ว่าไม่ได้ทำกับพระ แต่เขาทำกับกลุ่มคน เหมือนสร้างสังคมหรือสร้างชุมชนของตัวเองขึ้นมา พยายามใช้ของหรือว่าบริโภคแบบตามที่ศาสนาเสนอเอาไว้ ยังมีเป็นกลุ่มใหญ่อยู่ พวกนี้เขาก็อาจจะไม่ดูสื่อเลย

พี่ต้อม ในความเป็นจริงดูเหมือนว่าจะไม่ แต่ว่าในความเป็นจริงก็เหมือนกับเราแหละคะ พี่เข้าไปทำในโรงเรียน เด็กทุกคนต้องแต่งยูนิฟอร์มเหมือนกันคือใส่เสื้อสีน้ำเงินพวกเราเคยเห็นไหม แล้วก็ทานมังสวิรัตแล้วก็ไม่ใช่โรงเต๋อ แล้วก็เขาจะอยู่โรงเรียนประจำ แต่เวลาปิดเทอมก็จะกลับไปอยู่บ้าน สินค้าที่ใช้ก็จะไปซื้อที่ปลอดสารทั้งหมด เป็นสินค้าที่ทำเอง แชมพู สบู่ รวมไปถึงแปรงสีฟันก็จะเป็นอันที่เขาผลิตเอง แต่เวลาเขากลับไปบ้าน พี่ว่าเขาเป็นคนที่เป็นวัยรุ่นปกติที่เขาอาจจะอยากดูว่าในโทรทัศน์มีอะไร เวลา

กลับไปบ้าน ก็มีเข้ามา เวลาทำไปแล้วรู้สึกว่าจะไม่แตกต่างจากที่เราอยู่ปกติในแหละ เขาก็ยังจะต้องการแล้วก็ยังคล้อยตาม เหมือนกัน ในความเป็นเด็กในความเป็นวัยรุ่นหรือในความเป็นคน อย่างเราก็ยังอยู่ในกระแสเหมือนกัน ในปีแรก ก็มีโรงเรียนวิถึพุทธอันนี้เป็นโรงเรียนชายล้วน โรงเรียนหญิงล้วน โรงเรียนที่รวยแล้วก็มีโรงเรียนปกติ แต่ก็ก็เป็นเด็กเมืองเด็กในกรุงเทพฯ ทั้งหมดคะ ก็รู้ว่าถึงจะแตกต่างกัน แต่ว่าก็มีผลกระทบจากเรื่องสื่อไม่น้อยไปกว่ากันเลย

เด็กที่อยู่รอบๆ กรุงเทพฯ อย่างเช่นบางมด แม้ว่าเราจะไม่ได้ซื้อของมียี่ห้อในห้าง แต่ก็ซื้อของในตลาดนัด ซึ่งไม่รู้เลยว่าในผลิตภัณฑ์หรือส่วนผสมนั้นมันยิ่งอันตรายเพราะว่ามันไม่ได้ผ่าน อย.เลย ก็เป็นอันที่เราไม่รู้เท่าทันเท่านั้นเอง พอทำไปปีแรกก็ได้หลักสูตรมา ออกมาเป็นเล่มเป็นกิจกรรมค่าย เอาเด็กๆ มาเข้าค่าย 3 วัน 2 คืน ผ่านกระบวนการเรียนรู้เพื่อเหมือนติดอาวุธทางความคิด พอเขากลับไปแล้ว อย่างน้อยดูโฆษณาอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ไม่ได้ดูแค่ให้ผ่านๆ ไป อาจจะไปจับผิดมัน หรือว่าเวลาไปซื้อของก็อาจจะดูมากขึ้น ว่ามีส่วนผสมอะไร ผลิตเมื่อไหร่ น่าจะมีประโยชน์จริงรึเปล่า เรื่องกินเรื่องอะไร ในปีที่ 2 เอาหลักสูตรที่ได้ในปีแรกมาทำซ้ำก็เปลี่ยนโรงเรียนไป แต่ก็ยังคงอยู่ในกรุงเทพฯ อยู่ดี ได้หลักสูตร 2 ปี ซึ่งปรับปรุงใหม่เพราะว่าในปีแรกก็เยอะมากเลย เราก็อยากได้ทุกอย่าง พอมาปีที่ 2 ก็เริ่มตัดทอนว่าอะไรที่ใช่ที่สุด ก็มาเป็นหลักสูตรปีที่ 2 ปีที่ 3 ก็เริ่มทำ แต่ว่าปี 3 ขยายไปทั่วประเทศเลย ก็ไปทำตามหัวเมืองอย่างเช่นหาดใหญ่ ไปขอนแก่น มาที่เชียงใหม่ ก็รู้ว่าแม้ว่าอยู่ต่างจังหวัดก็มีผลกระทบเหมือนกันแหละ ทำมา 3 ปี กิจกรรมที่เป็นค่าย ก็ค่อนข้างอยู่ตัว หมายความว่าถ้าเกิดใครได้ผ่านกระบวนการในกิจกรรมในเล่ม ก็จะสามารถมีเหมือนติดอาวุธทางความคิดไปนิด อย่างน้อยก็พิจารณา คิดก่อนซื้อได้พอสมควร

แต่ตัวพี่เองที่รู้สึกเรื่องนี่ไม่ใช่แค่เรื่องว่าเราจะดูโฆษณาให้มันลึกซึ้ง แต่ว่าเป็นเรื่องที่เป็นสิทธิที่เราโต ที่เราอยู่บนโลกสมัยใหม่เราควรจะต้องรู้ แล้วก็เหมือนเป็นทักษะชีวิตหนึ่งที่คนจะต้องเรียนรู้เรื่องของสื่อ แล้วก็คิดว่าเรื่องนี้ควรเป็นเรื่องหนึ่งที่จะต้องไปอยู่ในโรงเรียน เป็นเรื่องที่ทุกโรงเรียนต้อง

สอน เหมือนกับแต่ก่อนเราพูดเรื่องทักษะชีวิต เราจะพูดเรื่องทำมาหากินทำ
ยังไงให้ได้เงิน คือสมัยก่อนก็เป็นเรื่องแบบนี้ แต่ว่าสมัยนี้ต้องพูดเรื่องนี้ การ
ใช้ชีวิตอยู่ในโลกแบบนี้จะต้องทำยังไง ต้องรู้อะไรบ้าง ก็ตั้งคำถาม เพราะ
ฉะนั้น สิ่งที่ย่อยากทำคือว่ามันจะสามารถเอาหลักสูตรหรือว่าเอาวิธีการ
เรียนรู้เข้าไปอยู่ในโรงเรียนได้จริงรึเปล่า พี่อบรมครูอบรมเด็ก มาทำกิจกรรม
กับครูกับเด็กแต่ว่าไม่เคยสอนในโรงเรียน หรือว่าไม่เคยเข้าไปอยู่ในบริบท
โรงเรียนเลย แล้วเป็นสิ่งที่เราคิดเอง เฮ้ย มันเอาไปได้วะ เวลาเชิญครูมา
เวิร์คช็อป แล้วให้ครูกลับไปทำ แล้วทำไมทำไม่ได้ มีบริบทอะไร ทำไม
มันยากเย็นแท้หรือ เราก็คิดในฐานะที่เราเป็นนักกิจกรรม เออวะ ลองไป
สอนเองดีกว่าจะได้รู้ว่าถ้าจะเอาไปอยู่ในโรงเรียน จะต้องทำยังไงเพราะเรา
ไม่รู้ ยังนึกไม่ออกก็เลยเป็นโปรเจกต์ปีนี้ พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องเท่า
ทันสื่อระดับเยาวชนในโรงเรียน

พี่ลงไปสอนกับคุณครูในโครงการ แต่ในความเป็นจริงเวลาไป
สอนไปสอนคนเดียว เพราะว่าครูงานเยอะมากร้อยแปด สูดยอด แบบอ๊วย
เข้าไปปวดกบาลมาก สุดท้ายตอนนี้เป็นพี่สอนคนเดียว 2 โรงเรียน คือทำ
แค่ 2 โรงเรียน ทำน้อยๆ เพราะว่าเราทำคนเดียวเป็นโรงเรียนในเชียงใหม่
1 โรงเรียนเป็นโรงเรียนในเมือง แล้วก็ไปโรงเรียนที่นี้ โรงเรียนเชียงดาว
วิทยาคมอีก 1โรงเรียน เลือก 2 โรงเรียนนี้เพราะว่าเป็นโรงเรียนที่มีบริบท
แตกต่างกัน เป็นโรงเรียนไกลเมืองกับโรงเรียนในเมือง โรงเรียนนี้มีชนเผ่าอยู่
ด้วย โรงเรียนโนนก็มีชนเผ่าอยู่ด้วย แต่ว่าลักษณะเมืองก็แตกต่างกันออกไป
เหมือนกับเป็นวิจัยหลายๆ ว่ามีผลแตกต่างกันยังไง ไปสอนตอนนีสอนอยู่
ผ่านไปแล้ว 1 เทอม สอนเด็ก ม.4 ม.5 ม.6 ที่โรงเรียนนี้ 45 คน แล้วที่หอ
พระ 23 คน ซึ่งเทอมที่แล้ว พูดเรื่องคอนเซ็ปต์ทั้งหมดเลย หมายถึงเด็กพอ
จะรู้แล้วว่าต้องพิจารณาอย่างไร หรือว่ามีอะไรที่ลึกซึ้งที่เราควรจะรู้ เทอมนี้พี่
สอนละครในห้องเรียนเพื่อที่เด็กที่สอนเขาจะเอาความรู้ในเทอมแรกมาใส่ใน
ละคร แล้วเขาจะต้องเล่นละครให้เพื่อนๆ ในโรงเรียนทั้งหมดดู เพื่อเป็นการ
เผยแพร่ความรู้ที่เขาเรียนในห้องผ่านละครอีกที เป็น 2 เทอม ที่พี่จะต้อง
สอนอยู่ ตอนนีก็กำลังสอนอยู่เทอม 2 แล้วทำละครอยู่

ลุงอ้อย พี่ต่อมจริงๆ แล้วทำงานค่อนข้างหนักนะ แล้วก็ใจก็ใหญ่เกินตัว
บางทีหายไป 2-3 เดือนไปสงบสติตัวเองอยู่คนเดียว นี่ก็เตรียมจะไปอีกทีแล้ว

พี่ต่อม จะไปแล้ว

ลุงอ้อย ก็ทำงานคนเดียว บางทีก็ต้องมีช่วงเวลาที่เป็นเวลาของตัวเองจริงๆ
ที่ลุงอยากให้พี่ต่อมคุยให้ฟังก็เนื่องจากว่า จะได้เป็นข้อมูลทางด้านบุคคลสัก
คนหนึ่งที่เขาก็มีวิถีคิดของเขา เขาก็มีวิถีทำของเขา เขาก็มีวิถีทางเดินของเขาไป
นะครับ แล้วเป็นข้อมูลให้กับเรา เราซึ่งกำลังจะจบ หรือว่าใกล้จะจบก็ตาม
แต่ จะได้มีเป็นข้อมูลเอาไว้สักตัวอย่างนึง การทำเรื่องของการศึกษาหรือ
กระบวนการศึกษา จะทำค่ายทำอะไรก็ตาม คงเป็นเรื่องของกระบวนการ
การเรียนรู้ เราที่ผ่านมา เราไปทำสารนู่นนั่นนี่อะไรก็ตามแต่ สังเกตมัยยะเรา
มีความรู้สึกว่าผู้ที่สอนเรา คือผู้ที่ให้ความรู้กับเราในสถาบันมีความเหมือน
หรือความต่างกันยังไง ลุงฝากเอาไว้เป็นโจทย์ซึ่งก็คงไม่ต้องมาตอบกับลุง
เราก็มีหน้าที่ โดยความรู้สึกรู้สึกของคนที่ทำกระบวนการการเรียนรู้ ก็จะต้อง
บอกกับตัวเองว่ามัน “ชู้ย” ไม่ได้ แต่จะทำให้ดีที่สุดถูกที่สุดยังไง ก็ไม่ใช่ว่า
จะสูตรสำเร็จ ก็ทำไป อย่างเหมือนบรรพบุรุษที่พี่จอน เริ่มมีอายุมากขึ้น ก็
เริ่มมีรุ่นนี้ เขาก็เริ่มขึ้นมาที่สืบทอดกันไปเรื่อยๆ

พี่ต่อม อยากเป็นคาราด้วย (หัวเราะ)

ลุงอ้อย (หัวเราะ) ก็เป็นอันหนึ่งที่อยากจะฝากให้พวกเราได้รับรู้เอาไว้ นะครับ
ไม่ได้ว่าจะต้องเอาเป็นตัวอย่างนะ แต่กลุ่มคนอย่างนี้ อย่างเช่นคนเมืองก็มา
อยู่อย่างนี้ อยากทำนู่นอยากทำนี่ เงินทองได้บ้างไม่ได้บ้างแต่ก็อยู่ได้ ก็เป็น
ข้อมูลให้พวกเรานะครับ ให้กำลังใจผู้หญิงตัวเล็กๆ คนนี้หน่อย

พี่ต่อม ให้กำลังใจกันและกัน

เก่ง เอาใจผมไป

เพื่อนๆ นี่ (หัวเราะ)

พี่ต่อม เสียตายมากเลย นี้อยากไปร่วมด้วยมากเลยนะเนี่ย เสียตาย

ลุงอ้อย ตอนที่ทำกิจกรรมแรกๆ ของกระต่าย ก็มีพี่ต่อมเข้ามาช่วย 3 วัน
4 วันอะไรอย่างนี้ ก็ด้วยประสบการณ์ของมะขามป้อมจากรุ่นแล้วรุ่นเล่า
สืบทอดต่อกันมา กระต่ายอายุน้อยกว่ามะขามป้อมนะครับ เราก็ดู แล้วพวก

ที่ดูแล้วก็ปรับมาใช้บางอย่างที่ฝน พี่เอม พวกนี้ก็จะมีส่วนร่วมกันอยู่ ก็สักปี 2 ปีที่แล้ว พี่งนี่ต้องเข้าโรงเรียนอีกใช้ใหม่

พี่ต้อม ใช่ค่ะ ตอนบ้าย

ลุงอ้อย ก็เป็นคนกรุงเทพฯ เลยรีเปลา

พี่ต้อม ต้อมเธออ ไม่ใช่ค่ะ เกิดที่กรุงเทพฯ ค่ะ แต่ไปโตที่นครปฐมเป็นเด็กริมทุ่งนา เลยชอบทุ่งนา จะอยู่ที่นี้แล้วค่ะ ไม่ย้ายไปไหนแล้วค่ะ หมายถึงว่ามีบ้านที่นี้เลย พี่ต้อมเพิ่งย้ายมาอยู่ที่นี้ตอนต้นปี เพราะว่าเลือกพื้นที่มาทำที่เชียงใหม่ เป็นพื้นที่ทดลองด้วยที่จริงก็มีเหตุผลคือมะขามป้อมอยู่ที่นี้ด้วย แล้วก็คุ้นกับที่นี้

ลุงอ้อย เพราะว่าบางคนอาจจะนึกอยากจะไปทำกระบวนการการเรียนรู้ ก็ลองนึกถึงหน้าของพ่ออ้อยแม่อ้อยที่เขาสอนเรา แวตตาของเขา เขาไม่ได้มาบังคับขู่เข็ญอะไรเรานะ เขาไม่ได้มาตรวจสอบอะไรหรอก เขาเต็มไปด้วยไมตรีและความปรารถนาที่อยากจะให้เราได้รู้ได้ทำอะไรพวกนี้ อันนี้เป็นวิญญาณของผู้ที่อยาก ผู้ปรารถนาที่อยากให้เราได้รู้ได้ทำอะไรพวกนี้ ลองเทียบเคียงกันดู มีกี่คนนะในที่เรามาพบมา หรือในอนาคตหรือในวันหนึ่งที่เราจะไปทดลองชีวิตบ้างนะ กับคนกับอะไรต่างๆ

จิง โครงการที่พี่ทำตั้งแต่ปีแรกก็คือทำมาต่อเนื่องใช้ใหม่ค่ะ หมายถึงยังมีสอนที่ เออ ยังมีหลักสูตรที่แบบว่าปีที่ 3 ที่บอกว่าไปสอนตามหัวเมืองปีนี้ก็ยังมีอยู่รีเปลาละ

พี่ต้อม พอไปทำที่โรงเรียนแล้วก็ไปผลักดันให้โรงเรียนทำต่อเนื่องกันเอง แต่เราก็ไม่ได้ไปตาม แต่ว่าส่วนใหญ่เวลาเรามีโครงการไป พอหมดโครงการโรงเรียนก็มักจะหยุดเพราะว่ามีกิจกรรมโน่นนี่เยอะแยะเต็มไปหมด นอกเสียจากว่าแบบ ผอ.หรือครูเห็นควรจริงๆ ว่าควรจะมี บางโรงเรียนก็น่าจะยังมีอยู่แต่หลาย ๆ โรงเรียนก็จะเป็นแบบนั้น เลยพยายามจะผลักดันให้เข้าไปอยู่ในหลักสูตรให้ได้ แต่ว่าถึงตอนนี้ พี่กับหลักสูตรกับโครงสร้างมันล่มสลายไปนานแล้ว จะพูดอย่างนั้นก็ได้ กับระบบโรงเรียนอะไรอย่างนั้น แต่ว่าอันนี้คือเราที่ไม่เคยรู้เลยใจ เวลาที่เราทำงานกับครู เราก็จะรู้สึก เอ้ย ทำสิ ได้สิ แต่เราไม่เคยไปเรียนรู้บริบทเขาเลย พี่ก็เลยเอาตัวเองเข้าไป แต่

ถึงวันนี้พอเข้าไปแล้วก็รู้สึก โอ้ มันยากจังเลย แต่ถ้าเราจะทำอะไรได้ ก็น่าจะทำได้ พี่ว่า จริงอยู่แล้ว ที่พวกเราออกมาเรียนรู้ก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่ว่าถ้ามันสามารถขับเคลื่อนในโรงเรียนได้บ้าง ก็อยากจะยังทำอยู่นะ พี่เชื่อว่ามีความหลายคน ที่เป็นที่เราคิดดีแล้วก็อยากจะทำ แต่ว่าแรงก็มีน้อย ไม่ได้เป็นคนที่จะตัดสินใจได้ แต่ว่าในช่วงโมเมนต์เขาพูดบ้างเล็กๆ น้อยๆ ก็ถือว่ายังดีที่มันได้ไปต่อ แล้วได้มีโอกาสเชื่อมโยง

บับเบิ้ล ถ้าสุดท้ายเข้าไปสอนก็คือบรรจุเป็นหลักสูตรของที่โรงเรียนเลยหรือว่ายังไงคะ

พี่ต้อม ยังคงค่ะ มันยังเข้าไปอยู่ในเป็นคล้ายๆ ชุมชุม เป็นกิจกรรมพิเศษอยู่ แต่ถ้าต่อไป ก็อยากเป็น “วิชาเท่าทันสื่อ” มันต้องมีในโรงเรียน ไม่รู้เหมือนกันนะก็หวังว่าจะเป็นอย่างนั้น

Hatch-U นักท่องเที่ยวควรรับ วิชานักท่องเที่ยว

พี่ต้อม วิชานักท่องเที่ยว มันควรจะมี

ลุงอ้อย เดี่ยวก็เราเบรกสัก 10 นาที อาบน้ำอาบท่า กินอะไร

Hatch-U 10 นาทีจะทันเธอ

ลุงอ้อย (หัวเราะ) แล้วเดี๋ยวเราก็อยุมาสรุปกันนะ

รับรู้
เรียนรู้
เพื่อโลก